

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Analýza hospodaření podniku v době hospodářské krize

An analysis of company management during economic crisis

Martina Kindlová

Cheb 2013

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Analýza hospodaření podniku v době hospodářské krize“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Chebu, dne 8. 4. 2013

.....

podpis autora

Poděkování:

Ráda bych poděkovala panu Dr. Ing. Jiřímu Hofmanovi za odborný dohled nad mou bakalářskou prací, konzultace a cenné rady. Poděkovat bych chtěla také paní Monice Zlámalové, hlavní účetní společnosti Eco Production Vřesová, s. r. o., za vstřícnost a poskytnutí podkladových materiálů pro moji práci.

Obsah

Úvod.....	7
1 Charakteristika vybraného podniku od jeho založení do současnosti	9
1.1 Základní informace	9
1.2 Organizační struktura	10
1.3 Zaměstnanci	11
1.4 Zákazníci	12
1.5 Dodavatelé.....	13
1.6 Konkurence	14
1.7 Spolupráce.....	14
1.8 Systém řízení kvality.....	15
1.9 Cíle podniku.....	16
2 Hospodaření podniku v době hospodářské krize	18
2.1 Vliv krize na podnik.....	19
3 Finanční analýza podniku v době hospodářské krize	22
3.1 Analýza poměrovými ukazateli.....	22
3.1.1 Likvidita	23
3.1.2 Rentabilita.....	26
3.1.3 Zadluženost.....	28
3.1.4 Aktivita	30
3.2 Analýza absolutními ukazateli	34
3.2.1 Vertikální analýza	34
3.2.1.1 Aktivní rozvahové položky	35
3.2.1.2 Pasivní rozvahové položky.....	38
3.2.1.3 Výkaz zisku a ztráty	41
3.2.2 Horizontální analýza	43
3.2.2.1 Aktivní rozvahové položky	44
3.2.2.2 Pasivní rozvahové položky.....	45
3.2.2.3 Výkaz zisku a ztráty	46
3.3 Souhrnné indexy hodnocení.....	48
3.3.1 Pyramidové soustavy ukazatelů	48

3.3.2 Bankrotní modely	49
3.3.2.1 Altmanův model	49
3.3.3 Bonitní modely	52
4. Shrnutí a případné podněty do budoucna	54
Závěr	57
Seznam tabulek	58
Seznam obrázků	59
Seznam použité literatury	60
Seznam příloh	62
Abstrakt	66
Abstract	67

Úvod

Hlavními důvody pro zpracování bakalářské práce s názvem „Analýza hospodaření podniku v době hospodářské krize“ byla jednak atraktivnost a hlavně aktuálnost tohoto tématu. Pojem ekonomická krize je v současné době velmi často užíván. Působení této krize se nevyhnulo ani společnosti Eco Production Vřesová, s. r. o., která se zabývá výrobou skluzu kolejových výměň tzv. Ekoslidu.

První část se zabývá charakteristikou analyzované společnosti. Konkrétně jsou zde podány základní informace o Eco Production Vřesová, s. r. o. a blíže specifikovány dodavatelsko-odběratelské vztahy, organizační struktura podniku a zaměstnanci. Je zde popsán vztah s konkurenčními společnostmi a v neposlední řadě objasněn systém řízení kvality, který je pro společnost důležitý vzhledem k obchodním vztahům se zahraničními společnostmi. Součástí kapitoly je také charakteristika cílů společnosti.

Druhá část práce nastíní problematiku hospodářské krize. Nejprve byla zhodnocena ekonomická krize teoreticky, následně byla tato teorie srovnána s dopadem krize na společnost Eco Production Vřesová, s. r. o. Autorka do této kapitoly zahrnuje, jaký vliv měla krize na mzdové náklady, vývoj tržeb a výkonů společnosti. Dále je zde analyzován vývoj hospodářského výsledku.

Následující kapitola je zaměřena na finanční analýzu podniku v době hospodářské krize. Hodnocené období je pětileté v rozmezí let 2007 – 2011, práce tedy podává informace o stavu hospodaření podniku i před vznikem ekonomické krize. Nejprve je společnost analyzována poměrovými ukazateli, které vycházejí ze základních účetních výkazů. Jsou zde konstruovány ukazatele jako je likvidita, rentabilita, zadluženost a aktivita podniku. Dále je zahrnuta vertikální a horizontální analýzou a podrobněji posouzena struktura aktiv a pasiv. Nechybí zde ani souhrnné indexy hodnocení, které vyjadřují souhrnnou charakteristiku celkové finančně-ekonomické situace a výkonnosti podniku. Byl využit Du Pontův rozklad, z bankrotních modelů Altmanův model, Index důvěryhodnosti IN (05) a z modelů bonitních Kralickův Quicktest.

Ve čtvrté kapitole jsou shrnuty informace, které byly zjištěny na základě výsledků finanční analýzy, a zároveň je zhodnoceno působení Eco Production na trzích, kam společnost doposud expandovala. Jsou zde uvedeny případné podněty, kterými by se mohla společnost do budoucna zabývat.

Při zpracovávání bakalářské práce byly jako základní podkladové materiály využity účetní výkazy společnosti, vztahující se k hodnocenému pětiletému období. V jednotlivých kapitolách jsou kombinovány teoretické znalosti s praktickými poznatky a informacemi získanými z interních materiálů podniku. Za nejpřínosnější informace k tomuto tématu autorka pokládá ty, které získala v průběhu studia, zejména předmětů Podnikové finance a Podniková ekonomika.

Cílem této práce je představit podnik Eco Production Vřesová, s. r. o., zhodnotit jeho vývoj v době hospodářské krize a pomocí finanční analýzy specifikovat případné dopady této krize na podnik. Následně zhodnotit finanční zdraví společnosti a uvést případné podněty na zlepšení, nebo udržení současné situace.

1 Charakteristika vybraného podniku od jeho založení do současnosti

1.1 Základní informace

Společnost Eco Production Vřesová spol. s r. o. vznikla 23. dubna 1993 zápisem do obchodního rejstříku. Byla založena devíti fyzickými osobami. V současné době ve firmě pracují pouze dva ze zakládajících členů, kteří vykonávají funkce výrobního a obchodního ředitele. Během téměř dvacetiletého působení byla společníkem také právnická osoba, Krušnohorská uhelná, spol. s r. o. Sídlo společnosti se za dobu působení na trhu několikrát změnilo, nyní jím je Lomnice u Sokolova.

Předmětem podnikání je zámečnictví, broušení a leštění kovů s výjimkou broušení nožů, nůžek a jednoduchých nástrojů, kovoobrábění, prodej a koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje, silniční motorová doprava nákladní, činnost podnikatelských, finančních, organizačních a ekonomických poradců, organizační a ekonomické poradenství a podnikatelské poradenství. Základní kapitál činil v roce 1993 180 000 Kč. Peněžité vklady společníků byly splaceny všemi společníky v plné výši na účet, který byl založen pro potřeby této firmy.

Hlavním výrobkem je skluz kolejových výměn – Ekoslidy. Tento výrobek zaručuje přestavování výhybek bez nutnosti mazání kluzných ložisek. Je určen pro veřejné dráhy a vlečky. Je schopen se přizpůsobit extrémním podmínkám. Existuje několik modelů a stále se vyvíjejí nové, aby byla společnost schopna splňovat normy, které se v jednotlivých státech liší. Jako ekonomické přínosy výrobku Ekoslidy bych uvedla úsporu pracovních sil a mazacích prostředků. Dále pak druhotnou úsporu nákladů na dekontaminaci podsypných materiálů a škod vzniklých používáním olejů a tuků. Produkt společnosti Eco Production má také ekologické přínosy. Nedochází k znečištění železničního spodku ani povrchových a spodních vod. Záruka na výrobek je obvykle dvouletá, rozšířená záruka je na pět let.

Obr. č. 1: Logo výrobku společnosti



Zdroj: interní materiály podniku

Společnost zaměstnává 9 zaměstnanců, 4 v ekonomickém úseku, 2 v obchodním úseku a 3 ve výrobním úseku. Firma pracuje v jednosměnném pracovním režimu ve všech svých úsecích. Společnost plánuje přesun sídla společnosti z Lomnice do provozovny v Dalovicích, kde skutečně sídlí jak výroba, tak administrativa včetně vedení společnosti. Tento krok je nutné důkladně naplánovat z hlediska fyzického vyklizení nepoužívané provozovny, sledu právních úkonů vedoucích ke zrušení nájemních smluv a převodu sídla společnosti včetně vyžádání si souhlasu se zřízením sídla společnosti v Dalovicích u pronajímatele budovy.

Obr. č. 2: Logo společnosti Eco Production Vřesová, s. r. o.

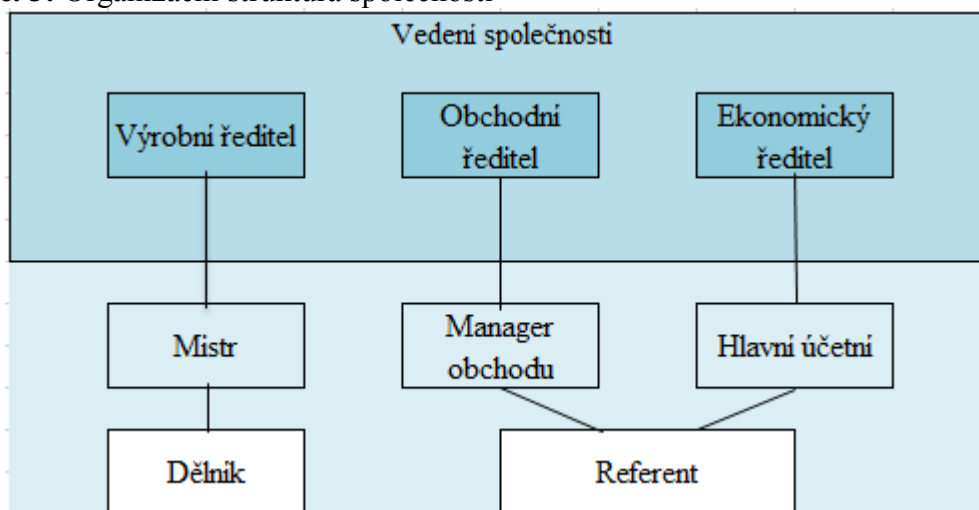


Zdroj: interní materiály podniku

1.2 Organizační struktura

Povinnosti a pravomoci zaměstnanců jsou ve společnosti stanoveny pro funkce dle níže uvedeného organizačního schématu.

Obr. č. 3: Organizační struktura společnosti



Zdroj: vlastní zpracování 2013

Odpovědnosti a pravomoci jednatele a valné hromady jsou dané Společenskou smlouvou. Vedení společnosti tvoří obchodní ředitel, ekonomický ředitel a výrobní ředitel, mezi nimiž nejsou vztahy podřízenosti a nadřízenosti. V podřízenosti výrobního ředitele je funkce mistra dělníka v podřízenosti obchodního a ekonomického ředitele je

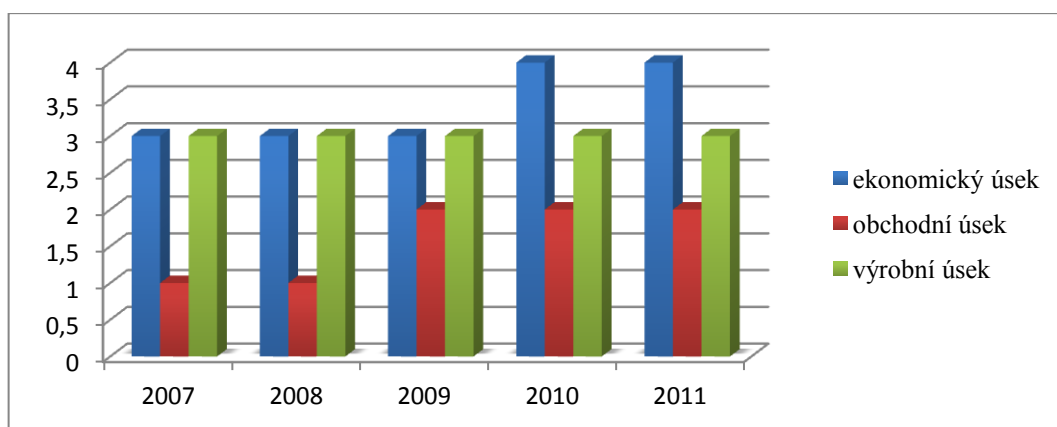
funkce referenta. Manažer obchodu zajišťuje efektivní fungování systému jakosti a všech jeho procesů, řídí strategické řízení, řídí proces interních auditů, řídí proces neustálého zlepšování, stanovuje a udržuje rozsah školení o jakosti, šíří povědomí o požadavcích zákazníka společnosti a komunikuje se zákazníky a dalšími zainteresovanými stranami ve věcech systému jakosti.

Společnost Eco Production Vřesová, s. r. o., je rozdělena na tři úseky – ekonomický, obchodní a výrobní. Ekonomický sektor se zabývá finančními platebními účetními a daňovými záležitostmi. Obchodní úsek, zajišťuje obchodování s produkty, provoz a odbyt. Toto oddělení také plánuje objednávky a zajišťuje přepravu hotových výrobků k zákazníkům. Vedoucí výrobního úseku zajišťuje chod výroby, zodpovídá za zaměstnance ve výrobě, kontroluje jejich pracovní náplň, přikazuje, co mají dělat podle ISO norem. Upozorňuje na změny v projektové dokumentaci – když se mění typ výrobku. U hlavních dodavatelů zabezpečuje splnění technických požadavků objednávky. Výrobní ředitel se zabývá kvalitou, technologiemi a také ekologickými důsledky činnosti.

1.3 Zaměstnanci

Hospodářská krize neměla vliv na počet zaměstnanců. U státní zakázky je nespornou výhodou, jistý zisk na dobu, během které probíhají práce. Když společnost uzavřela kontrakt se Slovenskými drahami, věděla tedy, že minimálně v následujících dvou letech nebude muset redukovat počet zaměstnanců. V současné době zaměstnává společnost devět zaměstnanců.

Obr. č. 4: Počty zaměstnanců v jednotlivých letech 2007-2011



Zdroj: vlastní zpracování 2013

1.4 Zákazníci

Rozhodujícími trhy jsou v Evropě Německo, Švýcarsko a Holandsko, dále pak Rusko a USA. Za rozhodující zákazníky jsou považovány státní dráhy, privátní dráhy, příměstské dráhy včetně metra, průmyslové vlečky a koleje

Společnost uspokojuje poptávku zákazníků prodejem výrobku Ekoslidle. Pro následující dva roky jsou klíčovými zákazníky Železnice Slovenské republiky a americká firma IAT International, díky kterým dosahují největšího obrátu. V současnosti probíhá jednání s Ruskou federací ohledně obsazení Magnitogorsku. Tato zakázka je již rozjednána na mezinárodní úrovni. V rámci pracovní cesty obchodního zástupce společnosti Eco Production Vřesová, s. r. o. a ministra zahraničí Karla Schwarzenberga do Ruska byla uzavřena rámcová smlouva se společností Těchželdorkonstruktsia na dobu 4 let na dodávku 60 tisíc Ekoslidů. V této smlouvě je zakomponována i spolupráce s českou společností Ostravské opravny a strojírny, s. r. o., která do Ruska dodává železniční a kolejová vozidla. Rámcová smlouva není typ smlouvy, který je přesně definován v zákoně. Jedná se o to, že smluvní strany po uzavření základní rámcové smlouvy, společně uzavírají další smlouvy tzv. dílčí. Uzavření této smlouvy je výhodné především, pokud mají strany v plánu spolu obchodovat dlouhodoběji. Což v případě těchto tří obchodních partnerů platí.

Vstupní náklady na zavedení Ekoslidle do systému norem platných v Ruské federaci jsou vysoké. Je třeba obnovit certifikace. Patent se musí obnovovat vždy na určitou dobu. V současnosti probíhá jednání také s celní správou o uvedení výrobku do celního číselníku na ruském trhu. Další náklady směřují do oblasti marketingu, školení k montáži a servisu zařízení. Během příštích čtyř let je v plánu vstoupit na trh sedmnácti oblastních ředitelství Ruských drah (ržd).

Spokojenost zákazníků se zjišťuje pomocí tzv. Dotazníků spokojenosti. Celkově bylo v roce 2011 osloveno formou dotazníků 5 zákazníků. V průběhu roku 2011 a na začátku roku 2012 byly získány reference a záznamy z jednání se zákazníky v celkovém počtu 6 kusů a to výhradně ze zahraničí – USA, SRN, Švédsko. Z těchto referencí lze výtěžit velmi pozitivní ohlasy na výrobek Ekoslidle a to jak z hlediska cenového, tak z hlediska technických parametrů. Společnost je celkově s ohlasy zákazníků na momentálně velmi významných trzích spokojena.

Tab. č. 1: Významní čeští zákazníci v letech 2007-2011

ČEZ, <i>Prunéřov</i>	GJW, <i>Praha</i>
Viamont, <i>Tušimice</i>	Chládek Tintěra, <i>Pardubice</i>
Škoda Auto, <i>Mladá Boleslav</i>	IDS, <i>Olomouc</i>
ČD, SŽDC	Tomi-Remont, <i>Prostějov</i>
N+N, <i>Litoměřice</i>	OKD doprava, <i>Ostrava</i>
Tintěrová, <i>Ústí nad Labem</i>	Sežev-Reko, <i>Jihlava</i>
Vápenka Čertovy Schody	Pirell, <i>Česká Třebová</i>

Zdroj: vlastní zpracování 2013

1.5 Dodavatelé

Ve výrobním oddělení podniku v Dalovicích je kompletován výrobek. Ke kompletaci je však potřeba různých součástek od dodavatelů. Strakonická společnost ČZ, a. s. je nejdůležitějším dodavatelem. Odlévají totiž hlavní komponentu pro výrobek. Firma Dikrt spol. s. r. o., se sídlem ve Svatavě je dalším dodavatelem. Zabývá se protikorozní úpravou práškovým lakováním. Nalakuje Ekoslíde speciální barvou. Dalšími nezbytnými komponentami jsou speciální gumové podložky, dovážené z Německa, spojovací materiál, čepy, válečky a upínky. Dodavatelé jsou uvedeni v následující tabulce.

Tab. č. 2: Dodavatelé společnosti

ČZ Strakonice, a. s.	hlavní komponenta
Dikrt, s. r. o.	protikorozní úprava
K2L, s. r. o.	spojovací materiál
Elektro Bečov nad Teplou	čepy
Feifer kovovýroba, s. r. o.	válečky
EFFBE, GmbH	elastometry
Kajometal, s. r. o.	upínky

Zdroj: vlastní zpracování 2013

Obchodní ředitel ve spolupráci s výrobním ředitelem a obchodním referentem vede evidenci přípustných dodavatelů, u kterých jsou zaznamenány veškeré problémy, které nastaly ve vyhodnocovaném období.

1.6 Konkurence

Společnost Eco Production, získala v devadesátých letech patent č. 277946 „Skluz kolejových výměň“ na výrobek Ekoslid. Z tohoto důvodu neexistuje v České republice konkurent, který by nabízel produkt, fungující na stejném principu. Firma je také vlastníkem ochranných známek EKOSLUZ, ECOSLIDE A ECOS. Za konkurenci lze považovat společnost Axtone, s. r. o. z Prostějova, která tuto problematiku řeší jiným způsobem.

Starší typ výrobku Ekoslid se nazývá Ekosluz. Tento vzor byl však okopírován rakouskou firmou v době registrování patentu. Ekoslid je vylepšen o technické nedostatky, bylo například technicky vyřešeno, aby ložiska Ekoslidu nezamrzala ani v Rusku, kde se teploty dostávají k - 40 stupňům Celsia. V letech 1996-1997 docházelo k výrobě obdobného výrobku ve Slovenské republice pod názvem Ekosklz. Prostřednictvím advokátní kanceláře bylo vedeno právní řízení a Úřadem pro ochranu průmyslového vlastnictví bylo rozhodnuto, že výrobek patří do rozsahu ochrany jednoho z patentů, jejichž je firma majitelem. Nároky z využívání patentu byly uplatněny soudem. V roce 2009 společnost vyhrála výběrové řízení na osazení Slovenských drah, toto výběrové řízení probíhalo formou aukce přes internet. Jako konkurence se přihlásila také výše zmiňovaná prostějovská firma a rakouská společnost, se starým typem výrobku.

1.7 Spolupráce

Na veletrhu v USA projevila americká společnost zájem o výrobek. Byla podepsána smlouva, která zajišťuje, zastoupení Eco Production Vřesová, s. r. o. v padesáti státech USA. Díky spolupráci s touto firmou projevili na berlínském veletrhu Innotrans zájem o výrobek Ekoslid firmy z Indie a Austrálie. Innotrans - Mezinárodní veletrh dopravních technologií, inovačních komponentů, vozidel a systémů je největším a nejvýznamnějším veletrhem v oblasti železniční dopravy. Vážný zájem o výrobek má také Čína. Existuje však podezření, že budou Ekoslid kopírovat, proto společnost nemá zájem o spolupráci, to ani přes to, že vlastní celosvětový patent. Patent se musí registrovat v každém státě, což je velmi finančně náročné.

1.8 Systém řízení kvality

Pro společnost je důležitá kvalita výrobků a procesů. Kvůli zajištění kvality produktu Ekoslida se nechala společnost certifikovat normou ČSN ISO 9001. Tento certifikát získala firma od inspekční certifikační společnosti Tuv-nord, která je členem TUV NORD Group v Německu. Zahraniční společnosti vyžadují od svých obchodních partnerů splnění ISO norem, to byl zásadní důvod, proč se společnost nechala certifikovat a podrobuje se pravidelným auditům.

Certifikace ISO 9001 je zaměřená na management jakosti a je aplikovatelná v jakékoliv organizaci, ve všech oblastech výroby nebo služeb. Představuje dodnes celosvětově uznávaný standard, jehož zavedení je východiskem pro aplikaci dalších požadavků na systém řízení společnosti. Cesta k efektivní činnosti ve společnosti vede přes systematické uspořádání jejích procesů. Model prezentovaný normou ISO 9001 je založen na osvědčených nástrojích a postupech, jejichž aplikace umožní společnosti systematicky zvyšovat výkonnost a účinnost řídicích procesů, a tím následně zlepšovat činnost celé společnosti z hlediska uspokojování zákaznických požadavků a očekávání. Zavedení systému dle ISO 9001 je dynamický proces, reagující na všechny proměnlivé vnitřní i vnější podmínky a okolnosti, na strategické cíle a na změny organizačních a technologických procesů. Certifikace probíhá ve dvou fázích. Ve fázi 1 je posouzena dokumentace a připravenost organizace k certifikaci, ve fázi 2 je ověřeno plnění všech požadavků ISO 9001 v praxi. Po certifikačním auditu je vydán samostatný certifikát potvrzující shodu se všemi požadavky ISO 9001. [1]

Jedním z cílů podniku je dodávání a instalace pouze kvalitních výrobků Ekoslida, které odpovídají požadavkům zákazníka. Vysoké kvality produktu dosahuje společnost především díky zkušeným a zodpovědným pracovníkům výrobního úseku. Důležitou součástí výroby je ochrana životního prostředí. Sám výrobek umožňuje přestavování výhybek bez nutnosti mazání kluzných stoliček. Nedochází tedy ke znečištění železničního spodku, ani ke znečištění povrchových a spodních vod. Společnost také recykluje odpad, který vznikl při procesu výroby produktu.

Obr. č. 5: Razítko potvrzující získání certifikátu ISO 9001



Zdroj: Interní materiály podniku

1.9 Cíle podniku

Zisk je cílem a podnětem veškerého podnikání, ne však jediným. Majitelé společností sledují jednak monetární cíle, jako je například zajištění platební pohotovosti, nebo maximalizace obrátu, ale sledují také cíle nemonetární, kterými jsou například získání nezávislosti a samostatnosti, dosažení hospodářské moci, dobré jméno firmy atd. Lze však říci, že převažujícím kritériem rozhodování v podnikovém hospodaření je maximalizace zisku, který je hlavním zdrojem růstu podniku. (Synek, 2010) Společnost si mimo dosažení zisku stanovila další cíle, které se týkají především jakosti. Nyní se pokusím tyto cíle charakterizovat a upřesnit.

Je potřeba sledovat nejnovější trendy a reagovat na ně. Jedná se o aktivní práci s informacemi na internetu (Innotrans, Railway gazette). Důležitá je spolupráce s odbornými útvary Správy železniční dopravní cesty. Sledovat a spolupracovat na změnách legislativy. Přínosná je také účast na seminářích a školeních.

Cílem je také dodávat a u zákazníka instalovat jen kvalitní Ekoslidy odpovídající požadavkům, případné reklamace vyřizovat co nejrychleji. Úroveň reklamací se snaží firma udržovat na 0,5 % z tržeb. Reagovat na reklamaci se snaží do dvou pracovních dní a vyřídit maximálně do tří týdnů. Ačkoli zákonná lhůta pro vyřízení reklamace činí 30 dní.

Vybudovat nadstandardní vztahy se zákazníky s cílem získat zpětnou vazbu, což znamená komunikovat efektivně se zákazníkem počínaje poptávkou přes dodávku Ekoslidy, až po následné kontroly. Je potřeba vždy proškolit všechny nové odběratele. V rámci zjišťování spokojenosti je jedním z cílů kontaktovat ročně deset zákazníků

s cílem zjistit jejich spokojenost s výrobkem. Zjišťování formou dotazníků, referencí či záznamů z jednání.

Nakupovat komponenty pro výrobu Ekoslidy od kvalifikovaných dodavatelů v optimální ceně a kvalitě. Úroveň reklamací je stanovena na maximálně 5 % z ceny zakázek. Řízením dodavatelských vztahů chce společnost zachovat cenový nárůst prací na komponentech pod hranicí 5 % ročně. Za tyto cíle zodpovídá výrobní ředitel.

Vytvářet prostředí motivující k tvůrčímu přístupu k práci. Pravidelně vyhodnocovat aktivitu zaměstnanců na jednotlivých pracovních pozicích. Zajistit odbornou způsobilost, kvalifikaci zaměstnanců a předepsaná proškolení na všech pracovních pozicích v konkrétním roce.

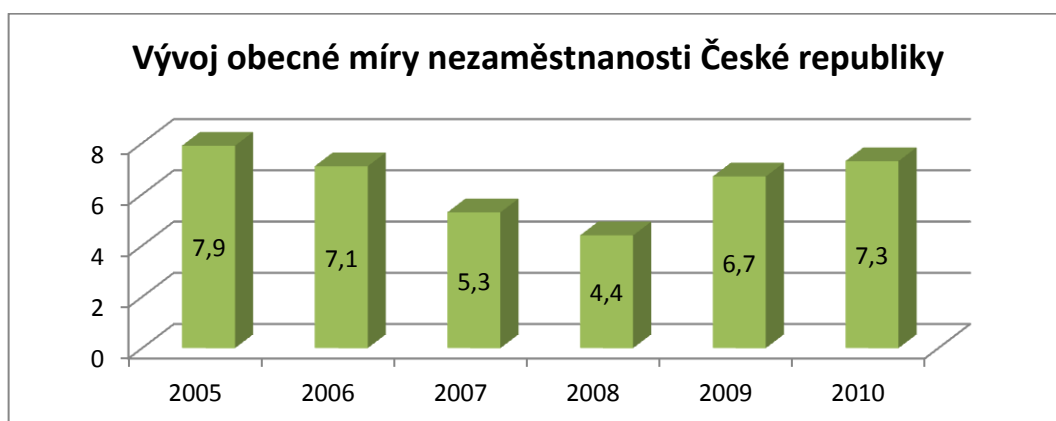
2 Hospodaření podniku v době hospodářské krize

Roky 2007, 2008, 2009 jsou označovány jako časy celosvětové hospodářské krize. Ještě dnes nejsme schopni určit její úplnou velikost a hloubku. Tato recese je ale znatelná pro každého člověka, projevila se ve zpomalení růstu ekonomiky a mezd a zvýšení nezaměstnanosti.

Kislingerová (2010, s. 27) uvedla dva klíčové vlivy vzniku této krize. Prvním důvodem je dlouhodobé narušování stability ekonomického systému vnějšími vládními zásahy. Druhým vlivem bylo vyčerpání nabídkového šoku vedoucího ke zpomalení ekonomiky světa. Neopomenutelným vlivem je také situace na světových finančních trzích související s prudkým rozvojem technologie a lidského kapitálu. (Kislingerová, 2010)

Nezaměstnanost

Obr. č. 6: Obecná míra nezaměstnanosti (v procentech)



Zdroj: vlastní zpracování na základě informací z internetového zdroje [2]

Obecná míra nezaměstnanosti vyjadřuje podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle (v procentech), kde čítec i jmenovatel jsou ukazatele konstruované podle mezinárodních definic a doporučení. [3] Průměrná míra nezaměstnanosti se v době krize od roku 2008 do roku 2010 zvýšila o 2,9 %.

Mzdy

Mzdy a platy, které získávají lidé jako příjem z práce, rostly za léta 2000-2008 každoročně v průměru o 7,8 %. Dokonce ani v roce 2009, kdy se ekonomický růst snížil, neklesl objem mezd a platů pod úroveň roku 2008. I v době ekonomické krize se tak mzdy a platy zvýšily. Tento paradox je vysvětlitelný strukturou změn na trhu práce. Propouštění byli především zaměstnanci s nižšími příjmy, což celkový objem

mezd a platů nemohlo tolik ovlivnit. Druhou příčinou byla i nižší nemocnost v roce 2009 ve srovnání s předchozími lety. Především z těchto důvodů se krize výrazněji do celkové výše mezd a platů nepromítla, i když ztráty pracovních míst byly stotisícové. [4]

Obr. č. 7: Vývoj mzdových nákladů společnosti Eco Production (v tisících Kč)



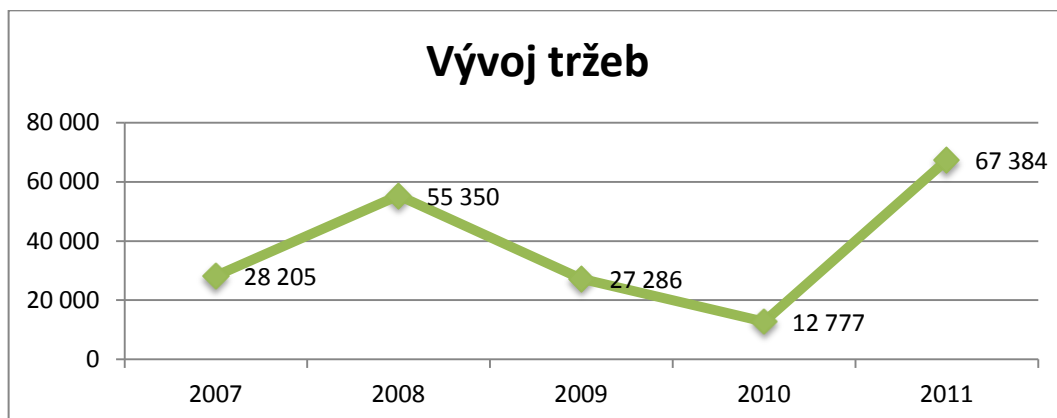
Zdroj: vlastní zpracování 2013

V roce 2008 došlo k prudkému nárůstu mzdových nákladů. Společnost totiž expandovala na americký trh. Uzavření nových smluv pozitivně ovlivnilo výši tržeb a kladný hospodářský výsledek. Byl splněn cíl pro rok 2009 a to se odrazilo na výši prémie. Pro určení výše prémie má společnost vypracovaný prémieový řád, který obsahuje ukazatele za jakých podmínek a částek budou společníkům a zaměstnancům vyplaceny prémie. Nedá se tedy říci, že by ekonomická recese nějak výrazně zasáhla do výše mezd zaměstnanců společnosti. V roce 2011 se mzdové náklady vyšplhaly na extrémní částku 50 768 000 Kč. Společnost vyhrála výběrové řízení pro Slovenské dráhy a to se odrazilo na výši vyplácených prémie.

2.1 Vliv krize na podnik

Společnost vznikla v roce 1993. V následujícím textu byla pro rozbor vybrána léta 2006-2011, aby byly patrné případné změny způsobené hospodářskou krizí.

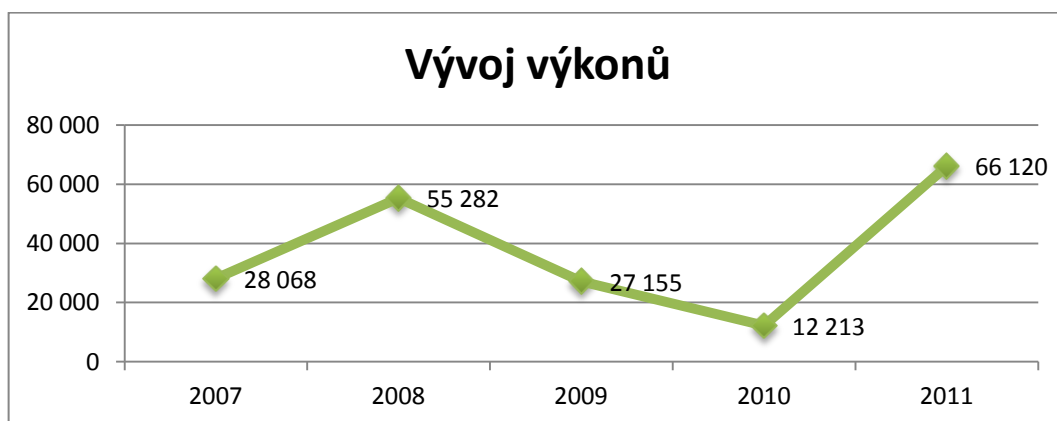
Obř. ř. 8: Vývoj celkových trřeb v letech 2007 – 2011 (v tisících Kř)



Zdroj: vlastní zpracování 2013

Celkové trřby několiknásobně klesly v letech 2009 a 2010. Tento fakt je považován za následek nedostatku finančních prostředků odbřatelů, kteří na toto období nebyli ochotni uzavřrat milionové kontrakty se společností Eco Production Vřesová. V roce 2009 se struktura trřeb změnila o trřby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu, které vznikly v souvislosti se střhováním společnosti a prodejem osobního automobilu. Celkové trřby se však nezvýřily, protože nebyly domluveny řádné významné kontrakty. Nárůst trřeb o 54 607 000 Kř, který byl zaznamenán v roce 2011, byl způsobem především zvýřením položky trřby za prodej vlastních výrobků a služeb. V praxi se jedná o zisk z prodeje výrobku Ekoslidle Slovenským drahám.

Obř. ř. 9: Vývoj výkonů podniku v letech 2007-2011 (v tisících Kř)

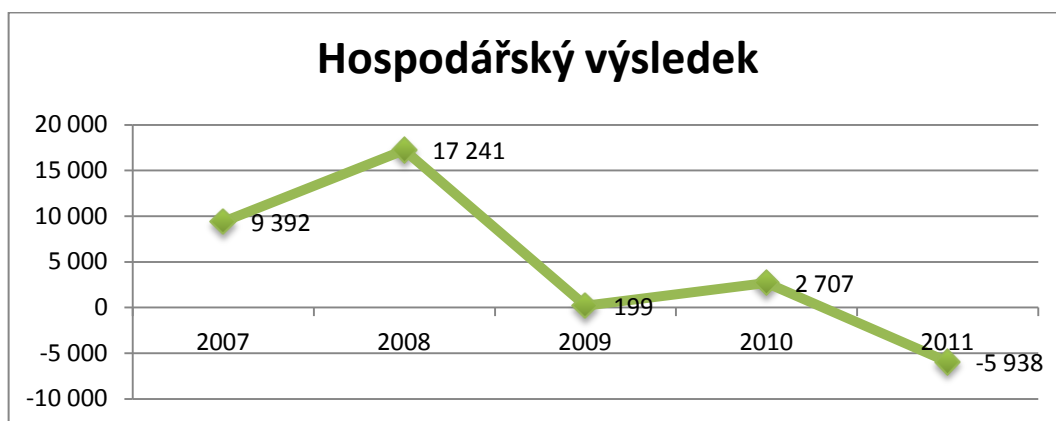


Zdroj: vlastní zpracování 2013

Vývoj celkových výkonů není příliš odlišný od vývoje celkových trřeb. V letech 2009 a 2010 zaznamenáváme pokles výkonů podniku. V těchto letech se společnost zaměřila na hledání nových trhů. Protože instalace výhybek je jednorázová záležitost, kterou

objednatel využije jen jednou a dále jen využívá služeb společnosti Eco Production. Na výkonech se v největší míře podílejí tržby za prodej vlastních výrobků. Společnost v těchto letech neměla nasmlouvané zakázky, krize se projevila především tím, že obchodní partneři nebyli ochotni obchodovat jako v době, kdy měli dostatek finančních prostředků a jistou budoucnost.

Obr. č. 10: Hospodářský výsledek podniku v letech 2007-2011 (v tisících Kč)



Zdroj: vlastní zpracování 2013

Vývoj hospodářského výsledku není příliš shodný s vývojem výkonů. Nejvyšší hodnotu hospodářského výsledku vykazuje společnost v roce 2008. Tento nárůst byl způsoben expandováním na americký trh a s tím spojeným zvýšením tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb. V roce 2009 hospodářský výsledek klesl na částku 199 000 Kč. V tomto roce vykazuje společnost o polovinu nižší tržby za prodej výrobků, než v roce předchozím. Eco Production v tomto roce měnila provozovnu, bylo třeba nakoupit vybavení do nových prostor. Byly zakoupeny nové stroje do výrobního oddělení. Došlo tedy k nárůstu odpisů, které činily 1 379 000 Kč. V roce 2010 se tržby ještě snížily, ale zároveň došlo ke snížení mzdových nákladů, proto hospodářský výsledek mírně vzrostl. V posledním analyzovaném roce vykazuje společnost záporný hospodářský výsledek. Tržby za prodej výrobku Ekoslíde se oproti předchozímu roku zvýšily o více než 55 milionů Kč, s tím však souviselo vyplácení odměn dle prémiového řádu a osobní náklady vzrostly na 53 406 000 Kč. Kvůli vyplácení prémie se hospodářský výsledek dostal do záporných hodnot.

3 Finanční analýza podniku v době hospodářské krize

„Finanční analýza je oblast, která představuje významnou součást komplexu finančního řízení podniku, neboť zajišťuje zpětnou vazbu mezi předpokládaným efektem řídicích rozhodnutí a skutečností.“ (Valach, 1999, s. 75)

Cílem analýzy hospodaření podniku Eco Production Vřesová, s. r. o. je zhodnocení finanční situace v letech 2007-2011. Finanční analýza umožňuje determinovat slabé a silné stránky podniku pro kvalitní konstrukci podnikatelského plánu, ale také pro rozhodnutí, týkající se investování a financování. Vstupními daty pro analýzu, ale i pro samotné finanční rozhodování jsou základní finanční výkazy: rozvaha, výkaz zisků a ztrát a přehled o peněžních tocích. Nevýhodou finančních výkazů je to, že zobrazují pouze minulost, nikoli budoucnost. Dále poskytují pouze stavové informace, které mají minimální vypovídací schopnost a nezobrazují žádný vývoj. Díky finanční analýze jsou tyto nedostatky překonány. V analýze se poměřují získané údaje vzájemně mezi sebou, a tím se rozšiřuje jejich vypovídací schopnost. Porovnáváním údajů lze dospět k určitým závěrům o finanční situaci a celkovém hospodaření firmy.

Finanční ukazatele můžeme rozdělit na absolutní a poměrové. Absolutní ukazatele se užívají ke sledování vývoje absolutních hodnot. K nim patří sledování tržeb jednotlivých druhů nákladů v čase, vybraných účtů. (Vosoba, 1998)

3.1 Analýza poměrovými ukazateli

Poměrové ukazatele jsou nejpoužívanějším rozborovým postupem k účetním výkazům. Pravděpodobně tomu nahrává fakt, že analýza poměrovými ukazateli vychází především z údajů ze základních účetních výkazů. Využívá tedy veřejně dostupné informace. Poměrový ukazatel se vypočte jako poměr jedné účetní položky ze základních účetních výkazů k jiné položce nebo k jejich skupině.

Lze konstruovat celou řadu ukazatelů, pro tuto práci byly vybrány čtyři nejpoužívanější. Ukazatele likvidity, rentability, zadluženosti a aktivity. Velmi zjednodušeně tyto ukazatele popsal Vosoba v následující tabulce.

Tab. č. 3: Skupiny finančních ukazatelů

	Zjednodušené vyjádření každé skupiny
Likvidita	"Ať žije hotovost!"
Aktivita	"Peníze se musí točit!"
Zadluženost	"Cizí peníze nesmí přerůst přes hlavu!"
Ziskovost	"Má to vůbec smysl?"

Zdroj: Vosoba, 1998, str. 166

3.1.1 Likvidita

„Trvalá platební schopnost je jednou ze základních podmínek úspěšné existence podniku v podmínkách trhu. Pravděpodobnost jejího zachování je proto logicky součástí globální charakteristiky finančního zdraví podniku.“ (Valach, 1999, s. 88)

„Ukazatele likvidity měří schopnost firmy uspokojit své splatné závazky.“ (Synek 2010, s. 338) Díky ukazatelům platební schopnosti by měl být podnik schopen pružně reagovat na bezprostřední i budoucí závazky. Od likvidity je potřeba odlišit pojem solventnost, který je definován jako dlouhodobá schopnost podniku hradit své závazky.

„Nedostatek likvidity vede k tomu, že podnik není schopen využít ziskových příležitostí, které se při podnikání objeví, nebo není schopen hradit své běžné závazky, což může vyústit v platební neschopnost a vést k bankrotu.“ (Růčková, 2011, s. 48)

Na finanční analýzu lze pohlížet z několika úhlů. Nedostatečná likvidita může znamenat pro management snížení ziskovosti, nevyužití příležitostí, nebo ztrátu kontroly nad podnikem. Naopak pro vlastníky podniku je přijatelnější nižší stupeň likvidity, vysoká míra je pro ně nepříznivým jevem, protože finanční prostředky jsou pak vázány v aktivech, která nejsou finančně zhodnocována a snižují tak ziskovost. Ve věřitelích podniku může nízká likvidita vzbuzovat dojem, že podnik nebude schopen včas dostát svých závazků. A může tak docházet ke ztrátě obchodních vztahů.

Okamžitá likvidita, představuje to nejužší vymezení likvidity. Vstupují do ní jen ty nejlikvidnější položky z rozvahy. Pojmem pohotové platební prostředky se rozumí suma peněz v pokladně nebo na běžném účtu, ale také volně obchodovatelné cenné papíry. (Růčková, 2011) Tento ukazatel se spočte jako poměr krátkodobého finančního majetku a krátkodobých závazků.

$$\text{okamžitá likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Obr. č. 11: Vývoj okamžité likvidity v letech 2007-2011



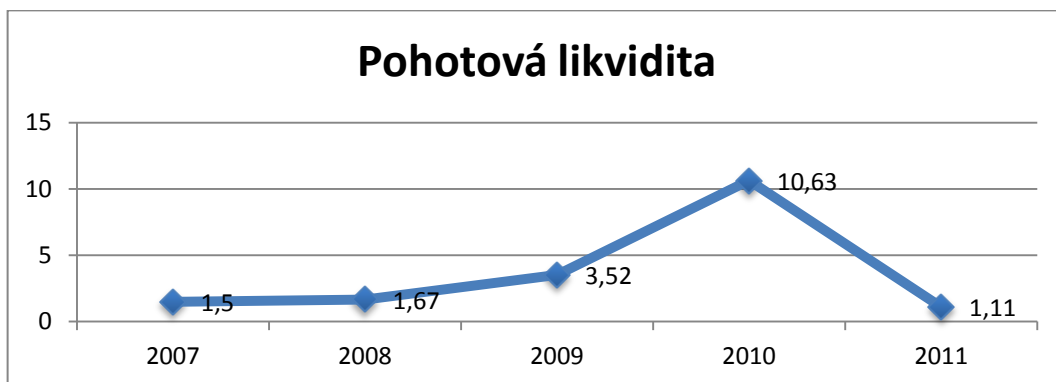
Zdroj: vlastní zpracování 2013

Pro okamžitou likviditu dle Hrdého platí doporučené hodnoty ukazatele vyšší než 0,2. Tuto hodnotu doporučuje také metodika Ministerstva průmyslu a obchodu. Americká literatura uvádí rozmezí 0,9-1,1. Pro Českou republiku má toto pásmo nižší spodní hranici, uvádí se hodnota 0,6. Společnost v žádném z analyzovaných roků nevlastnila krátkodobé cenné papíry a podíly, proto je její okamžitá likvidita rovna likviditě peněžní. Léta 2007 a 2011 vykazují velmi nízkou hodnotu okamžité likvidity. Tyto hodnoty blízké 0 značí velké nebezpečí ztráty platební schopnosti. Naopak v roce 2010 zaznamenáváme velmi vysokou okamžitou likviditu, podnik byl překapitalizován. Krátkodobý finanční majetek činil 10 179 000 Kč a krátkodobé závazky 1 259 000 Kč. Takto vysoká okamžitá likvidita může poukazovat na neproduktivní využívání vložených prostředků. V případě firmy tuto vysokou částku způsobila faktura, která byla uhrazena na bankovní účet v průběhu prosince 2010.

Pohotovostní likvidita ve výpočtu vynechává zásoby a nedokončenou výrobu. Zásoby jsou považovány za nejméně likvidní položku oběžného majetku. Podle Růčkové (Růčková, 2011) platí, že čítecitel by měl být stejný jako jmenovatel. Je patrné, že pokud by byl poměr 1:1, podnik by byl schopen se vyrovnat se svými závazky, aniž by musel prodat své zásoby.

$$\text{pohotovostní likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Obr. č. 12: Vývoj pohotové likvidity v letech 2007-2011



Zdroj: vlastní zpracování 2013

Hrdý označuje za optimální pohotovou likviditu rozmezí hodnot 1-1,5. Společnost dostala k doporučeným hodnotám pouze v letech 2007 a 2011. V roce 2008 mírně překročil tuto hranici. V roce 2009 dosahovala tato likvidita hodnoty 3,52 a v roce 2010 dokonce 10,63. Opět nelze říci, že nadměrně vysoký krátkodobý finanční majetek značí neproduktivní využívání vložených prostředků. Situaci totiž opět zkresluje úhrada několikamilionové pohledávky.

Běžná likvidita ukazuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku. Vypovídá o schopnosti podniku přeměnit oběžná aktiva na peněžní prostředky a uhradit své krátkodobé závazky. Čím je hodnota ukazatele vyšší, tím je větší pravděpodobnost, že podnik bude schopen zachovat svoji platební schopnost.

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Obr. č. 13: Vývoj běžné likvidity v letech 2007-2011



Zdroj: vlastní zpracování 2013

Hrdý uvádí pro tento ukazatel hodnoty 1,5-2,5. Společnost se těchto doporučených hodnot držela v letech 2007 a 2008. V roce 2009 hodnota vzrostla na 5,77 a v příštím roce dokonce na 26,15. Vysoká hodnota značí vysokou pravděpodobnost, že si podnik udrží platební schopnost. Rok 2010 znovu vykazuje velký výkyv, stále se jedná o fakturu, která byla uhrazena dodavateli v průběhu prosince. Kdyby tato faktura byla uhrazena například až v lednu, vyvíjel by se ukazatel jinak. V roce 2011 se hodnota dostala téměř k doporučené hodnotě.

3.1.2 Rentabilita

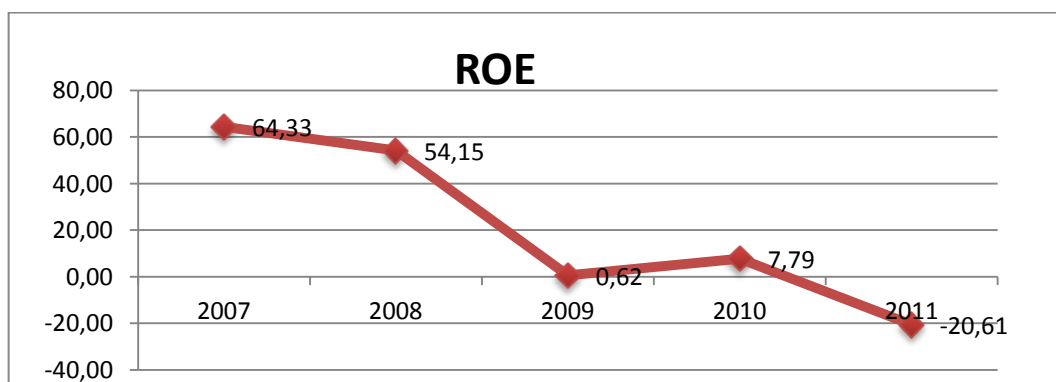
Pomocí rentability se měří, jak je podnik schopen vytvářet nové zdroje a dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. U těchto poměrových ukazatelů se nejčastěji vychází ze dvou základních účetních výkazů a to výkazu zisku a ztráty a rozvahy. (Růčková, 2011)

„Ziskovost je považována za další princip hospodářského jednání v tržní ekonomice. Ukazuje, jak se kapitál za určité období zúročil.“ (Synek, 2006, s. 51) Je třeba si uvědomit, že vysoké rentability může dosáhnout i podnik, který pracuje neekonomicky. A to například kvůli vysokým tržním cenám svých statků a malé konkurenci. Dosažení zisku patří k nejzákladnějším cílům všech podniků.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) označuje míru výnosnosti, se kterou vlastník využívá vlastní kapitál.

$$ROE = \frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Obr. č. 14: Vývoj ukazatele ROE v letech 2007-2011 (v procentech)



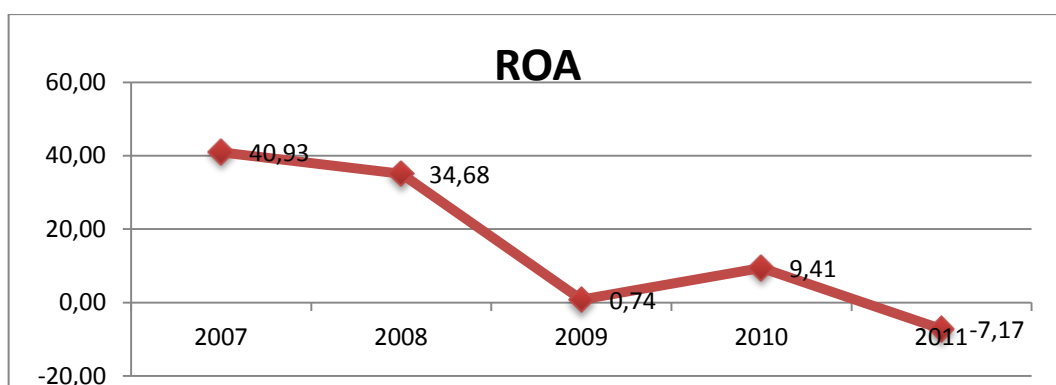
Zdroj: vlastní zpracování 2013

Nejvyšší hodnotu vykazuje ukazatel ROE v roce 2007, kde činí 64,33 %. Čím vyšší je hodnota ROE, tím vyšší je efektivnost pro akcionáře. Pomocí tohoto ukazatele si mohou ověřit, jestli je jejich kapitál zhodnocován intenzitou odpovídající riziku vložených peněz. V případě společnosti Eco Production Vřesová připadalo v roce 2007 na jednu korunu vlastního kapitálu 0,64 Kč zisku. Pokles hodnoty tohoto ukazatele je způsoben zhoršením výsledku hospodaření a to především v letech 2009 a 2011.

Rentabilita aktiv neboli rentabilita celkového kapitálu bývá považována za základní měřítko rentability. Vyjadřuje celkovou efektivnost podniku. „Poměřuje zisk s celkovými investovanými aktivy bez ohledu na to, z jakých zdrojů byla financována.“ (Hrdý, 2009, s 125) Obvykle se pro tento ukazatel používá zisk před úroky a zdaněním, což umožňuje srovnávat podniky, které mají odlišné daňové podmínky.

$$\text{ROA} = \frac{\text{zisk před úroky a zdaněním}}{\text{celková aktiva}}$$

Obr. č. 15: Vývoj ukazatele ROA v letech 2007 -2011 (v procentech)



Zdroj: vlastní zpracování 2013

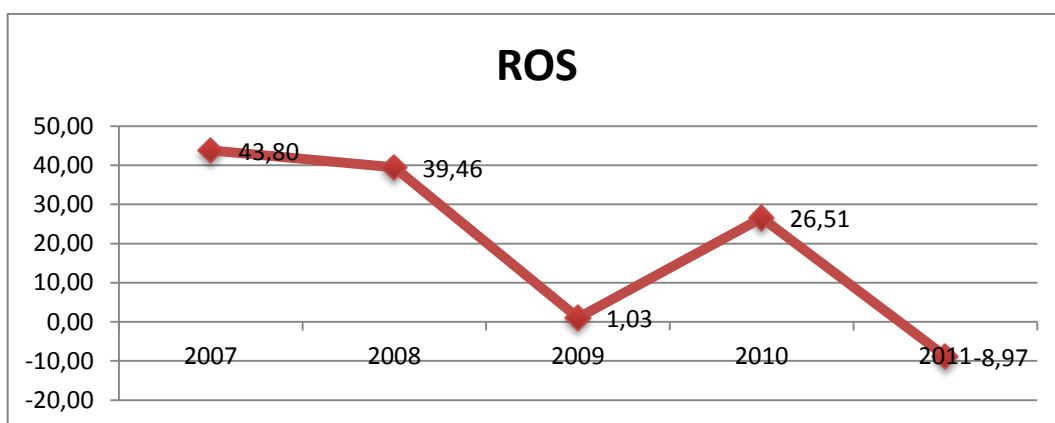
Ukazatel ROA v průběhu let 2007 - 2011 vykazuje klesající tendenci. Znamená to, že celková výnosnost vloženého kapitálu se snižuje. V roce 2007 připadala na jednotku majetku téměř 41 % zisku, o dva roky později to bylo už jen 1 % zisku. Je zřejmé, že došlo ke snížení tržeb, protože nebyly sjednány tak velké zakázky. V roce 2011 se ukazatel dostal do záporných čísel, což souvisí s tím, že firma v tomto roce vykazovala ztrátu.

Ukazatel ziskovosti tržeb ROS, bývá také označován jako zisková marže, nebo ziskové rozpětí. Podíl zisku k tržbám vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb. „Udává, kolik Kč zisku dokáže podnik vyprodukovat na 1 Kč tržeb.“

(Hrdý, 2009, s. 126) Obecně lze říci, že čím vyšší je hodnota ukazatele, tím lépe. Na druhou stranu nízká hodnota ukazatele doprovázená rychlým obratem zásob a vysokým objemem tržeb může být příznivější, než kdyby tomu bylo naopak. (Hrdý, 2009)

$$\text{ROS} = \frac{\text{výsledek hospodaření před zdaněním}}{\text{tržby}}$$

Obr. č. 16: Vývoj ukazatele ROS v letech 2007 -2011 (v procentech)



Zdroj: vlastní zpracování 2013

Tento ukazatel byl spočítán jako poměr mezi ziskem a tržbami. V roce 2007 vyprodukovala společnost na 1 Kč tržeb téměř 44 Kč zisku. Rentabilita tržeb má v analyzovaných letech kolísavý průběh.

3.1.3 Zadluženost

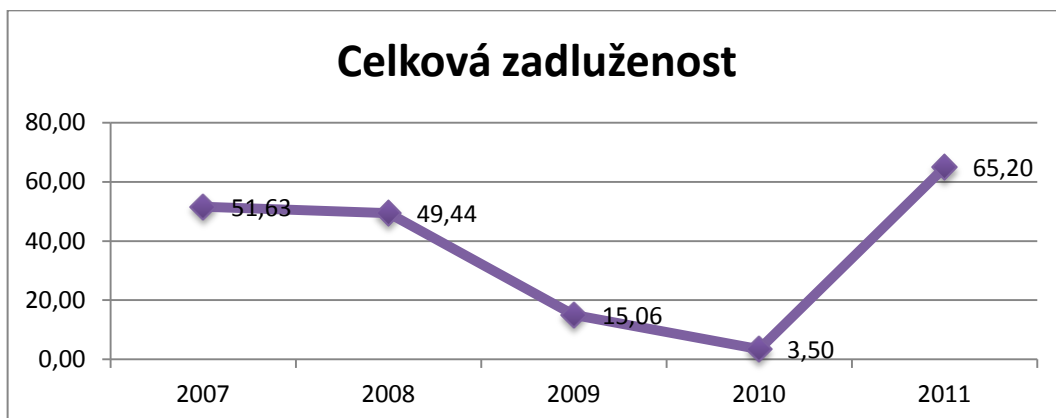
„Ukazatele zadluženosti měří rozsah, v jakém podnik užívá k financování dluh.“ (Synek 2010, s. 105)

Zadlužeností se nazývá situace, kdy společnost používá k financování svých aktiv a činností cizí zdroje. Podnik by měl používat cizí kapitál v tom případě, že výnosnost dodatečně získaného dluhového kapitálu je vyšší, než náklady spojené s jeho použitím. (Hrdý, 2009)

Základní ukazatel, který měří výši zadluženosti je poměr mezi celkovými závazky a celkovými aktivy. Tato hodnota se nazývá **debt ratio**, nebo také ukazatel věřitelského rizika.

$$\text{celková zadluženost} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

Obr. č. 17: Vývoj celkové zadluženosti v letech 2007 – 2011 (v procentech)



Zdroj: vlastní zpracování 2013

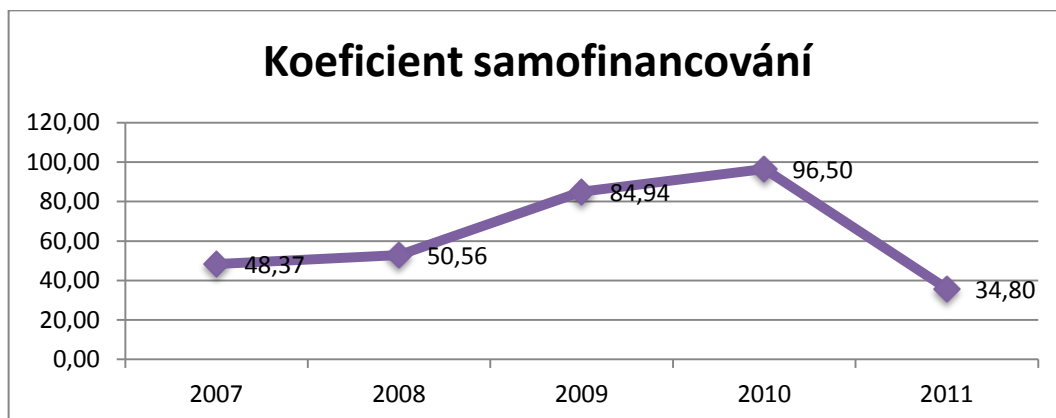
„Obecně platí, že čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je zadluženost podniku a tím vyšší je i riziko věřitelů.“ (Hrdý, 2009, s. 129) Dle Hrdého se doporučuje tento ukazatel držet pod úrovní 50 %. Vlastní kapitál by měl být vyšší, než cizí kapitál. Nižší hodnotu celkové zadluženosti preferují i věřitelé společnosti. Z grafu vyplývá, že v roce 2011 byl podnik podkapitalizovaný, podíl cizích zdrojů činil 65% z celkového kapitálu. Tento stav souvisí se zvýšením závazku vůči zaměstnancům. Jednalo se o vyplácení ročních prémie, jejichž předpis byl proveden již v prosinci a řádně vyplaceny, dle prémievého řádu společnosti, byly v lednu 2012.

K měření zadluženosti se dále používá poměru vlastního kapitálu k celkovým aktivům – koeficient samofinancování **equity ratio**, což je doplňkový ukazatel k ukazateli věřitelského rizika a jejich součet by měl dát přibližně 1 (nebo 100 %).

„Ukazatel koeficientu samofinancování je doplňkovým k ukazateli celkové zadluženosti, vykazuje opačný trend vývoje. Tento ukazatel vyjadřuje proporce, v níž jsou aktiva společnosti financována penězi akcionářů.“ (Růčková, 2011, s. 59)

$$\text{koeficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

Obr. č. 18: Koeficient zadlužování v letech 2007 – 2011 (v procentech)



Zdroj: vlastní zpracování 2013

Pokud je tento ukazatel vyšší než 40 %, charakterizuje to příznivou finanční situaci a lze z ní usoudit, že podnik vykazuje dostatečně vysoký zisk. Toto kritérium se podařilo splnit v průběhu všech analyzovaných let. Výjimku opět tvoří rok 2011, kdy se hodnota snížila na 34,80 %.

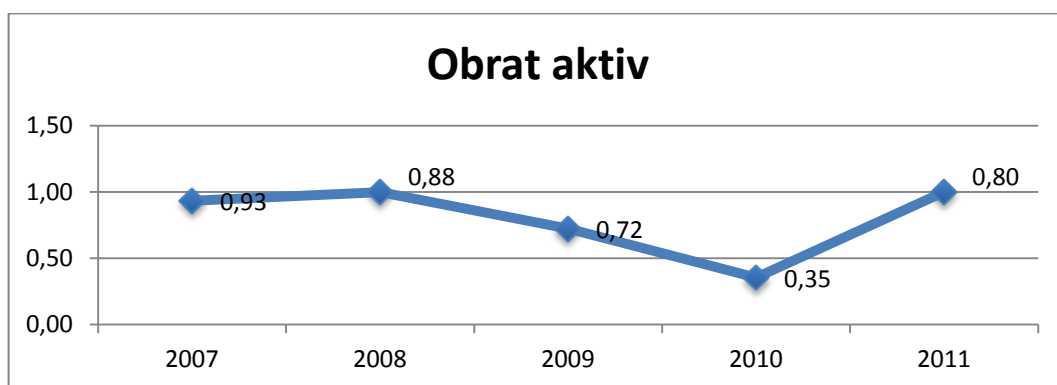
3.1.4 Aktivita

„Ukazatele aktivity měří, jak efektivně podnik hospodaří se svými aktivy. Počítají se pro jednotlivé skupiny aktiv.“ (Synek, 2010, s. 238) Tyto ukazatele jsou používány pro řízení aktiv v podniku. Když má podnik více aktiv, než je potřebné, vznikají mu zbytečné náklady, a tím se snižuje zisk. Když má aktiv málo, přichází o potenciální tržby.

Obrat celkových aktiv vyjadřuje poměr tržeb k celkovému vloženému kapitálu. Někdy je tento ukazatel označován jako vázanost celkového vloženého kapitálu. „Udává, kolikrát se celková aktiva obrátí v tržby za rok.“ (Hrdý, 2009, s. 127)

$$\text{obrat aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}}$$

Obr. č. 19: Vývoj obratu celkových aktiv v letech 2007 – 2011



Zdroj: vlastní zpracování 2013

Hodnota celkových aktiv by neměla klesnout pod 1. Průměrné hodnoty se podle Hrdého pohybují od 1,6 do 2,9. Pokud je počet obrátek za rok nižší než 1,5 znamená to, že společnost má příliš vysoký stav majetku a měla by ho buď odprodat, nebo navýšit hodnoty. Aktiva se neotočí ani jedenkrát.

Dalším ukazatelem je **ukazatel obratovosti zásob**. Ten je definován jako poměr tržeb a průměrného stavu zásob. Vyjadřuje, kolikrát je podnik schopen přeměnit své zásoby v tržby.

$$\text{obrat zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}}$$

V současné době se společnosti kloní k zásobovací politice systémem just-in-time. Tento systém je vhodný pro podniky, které vyrábí zakázkově. Existují však obory, které přirozeně potřebují určitou míru zásob. (Růčková, 2011)

Tab. č. 4: Obrat zásob v letech 2007 – 2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Tržby v tis. Kč	28 205	55 350	27 286	12 777	67 384
Průměrná zásoba v tis. Kč	5 784	8 821	12 543	19 535	20 719
Obrat zásob	4,88	6,27	2,18	0,65	3,25

Zdroj: vlastní zpracování 2013

U tohoto ukazatele obecně platí pravidlo, že čím je obrat zásob vyšší, tím lépe. Přispívá to ke zvýšení ziskovosti celého podniku, protože nikde nejsou drženy přebytečné neproduktivní zásoby, které by nevynášely výnos. Z tabulky vyplývá, že nejvyšší obratovost zásob byla v roce 2008 a činila 6,27 %.

Odvozeným ukazatelem od obratovosti zásob je **doba obratu zásob**. Jedná se o poměr 365 dní ku obratovosti zásob. Pomocí tohoto ukazatele můžeme zjistit, kolik dní jsou oběžná aktiva vázána ve formě zásob, tedy kolik dní trvá jedna obrátka. Je považován za ukazatel intenzity využití zásob. (Hrdý, 2009)

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{365}{\text{obrat zásob}}$$

Tab. č. 5: Doba obratu zásob v letech 2007 – 2011 (ve dnech)

	2007	2008	2009	2010	2011
Doba obratu zásob	75	58	167	562	112

Zdroj: vlastní zpracování 2013

Tabulka vypovídá o tom, kolik dní jsou oběžná aktiva vázána v podobě pohledávek. V roce 2010 činila doba obratu zásob 561 dní. Toto číslo zapříčinil jednak neobvykle vysoký stav zásob a také velice nízké tržby. V tomto roce nebyly firmy příliš otevřené k obchodování. Tendence šetřit se projevuje ještě v současnosti. Vysoký stav zásob byl způsoben přípravou na milionovou zakázku, která proběhla na začátku roku 2011. Vyhráli výběrové řízení, zisk se projevil v roce 2011 vše je zřejmé, když porovnáme běžné období roku 2011 s rokem 2010.

Obratovost pohledávek je vyjadřována jako poměr tržeb k pohledávkám. Tento ukazatel udává počet obrátek pohledávek za určitou dobu. „Určuje, jak rychle jsou pohledávky přeměněny v peněžní prostředky.“ (Hrdý, 2009, s. 127)

$$\text{obrat pohledávek} = \frac{\text{tržby}}{\text{pohledávky}}$$

Tab. č. 6: Obrat pohledávek v letech 2007 – 2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Tržby v tis. Kč	28 205	55 350	27 286	12 777	67 384
Prům. stav pohledávek v tis. Kč	21 398	34 036	17 531	3 210	58 697
Obrat pohledávek	1,32	1,63	1,56	3,98	1,15

Zdroj: vlastní zpracování 2013

Doba obratu pohledávek se stanoví jako poměr průměrného stavu pohledávek a průměrných denních tržeb. Ukazatel znázorňuje, jak dlouho je majetek podniku vázán ve formě pohledávek: Udává, za jakou dobu jsou pohledávky v průměru splaceny.

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{365}{\text{obrat pohledávek}}$$

Tab. č. 7: Doba obratu pohledávek v letech 2007 – 2011 (ve dnech)

	2007	2008	2009	2010	2011
Doba obratu pohledávek	277	224	235	92	318

Zdroj: vlastní zpracování 2013

Doporučovaná hodnota pro dobu obratu pohledávek je běžná doba splatnosti faktur, protože většina expedovaného zboží je fakturována a každá faktura má svoji dobu splatnosti. Pokud doba obratu pohledávek delší než běžná doba splatnosti faktur, značí to špatnou obchodně úvěrovou politiku ze strany obchodních partnerů. V současné době není výjimkou, že doba úhrady faktury je delší než deklarovaná. (Růčková, 2011)

V roce 2010 čekala společnost na splacení odběratelských faktur v průměru 92 dní. Tato hodnota ještě vzrostla, a to na 318 dní. Tyto hodnoty značí, že odběratelé neplatí své závazky včas. Především u menších společností hrozí riziko, že touto špatnou obchodní politikou může mít firma problémy splácet své závazky.

V prosinci 2011 byla vystavena faktura za výrobky Ekoslidy ve výši přibližně 40 milionů Kč, které byly splatné v lednu 2012. Ukazatel byl zkreslen touto platbou.

Posledním z ukazatelů této skupiny je **doba obratu závazků**. Tento ukazatel je poměr průměrného stavu závazků a průměrných denních tržeb. Má vypovídací schopnost o tom, jak rychle společnost splácí své závazky.

$$\text{obrat závazků} = \frac{\text{tržby}}{\text{závazky}}$$

Tab. č. 8: Obrat závazků v letech 2007 – 2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Tržby v tis. Kč	28 205	55 350	27 286	12 777	67 384
Krátkodobé závazky v tis. Kč	14 865	30 748	5 556	1 259	53 974
Obrat závazků	1,90	1,80	4,91	10,15	1,25

Zdroj: vlastní zpracování 2013

$$\text{doba obratu závazků} = \frac{365}{\text{obrat závazků}}$$

Tab. č. 9: Doba obratu závazků v letech 2007 – 2011 (ve dnech)

	2007	2008	2009	2010	2011
Doba obratu závazků	192	203	74	36	292

Zdroj: vlastní zpracování 2013

Doba obratu závazků se pohybuje mezi hodnotami 36 a 292 dní. V roce 2008 činí doba obratu závazků 203 dní. Toto číslo však výrazně ovlivňuje prosincový předpis faktury, která byla splatná v lednu 2009. V roce 2010 splácela společnost své závazky v rozmezí běžné splatnosti faktur. O rok později se počet dní zvýšil na 292 dní. V tomto případě situaci zkreslila položka závazky vůči zaměstnancům, která činila 39 698 000 Kč. Jednalo se o předpis prémie pro zaměstnance a společníky, které byly řádně vyplaceny v lednu. „Obecně je možné konstatovat, že doba obratu závazků by měla být delší než doba obratu pohledávek, aby nebyla narušena rovnováha ve firmě.“ (Růčková, 2011, s. 61)

3.2 Analýza absolutními ukazateli

Analýza absolutních ukazatelů se skládá zejména z horizontální a vertikální analýzy. Horizontální analýza se zabývá změnami absolutních ukazatelů v čase. Vertikální analýza se zabývá vnitřní stavbou absolutních ukazatelů. Jedná se o poměrování jednotlivých položek základních účetních výkazů k celkové sumě aktiv či pasiv. Díky této metodě lze snadno porovnávat účetní výkazy s předchozím obdobím. Posuzujeme přitom strukturu aktiv i pasiv. Struktura aktiv informuje o tom, do čeho firma investovala kapitál. Struktura pasiv nám ukazuje, z jakých zdrojů byl majetek pořízen. (Růčková, 2011)

3.2.1 Vertikální analýza

V různých publikacích lze nalézt také jako procentní rozbor nebo strukturální analýza. „Tato analýza spočívá ve vyjádření jednotlivých položek účetních výkazů jako procentního podílu na určité celkové hodnotě, ke které jsou jednotlivé položky vztaheny.“ (Hrdý, 2009, s. 122). Například pro rozvahu nejčastěji volíme jako celkovou hodnotu – základnu výši aktiv a pasiv. Pro výkaz zisku a ztráty jsou obvykle zvoleny celkové výnosy nebo náklady. Název vertikální je odvozen z toho, že při procentním vyjádření jednotlivých položek postupuje vždy v jednotlivých letech odshora dolů – ve sloupcích.

Vzhledem k tomu, že je vertikální rozbor vyjadřován relativně (v procentech), je možné jej použít pro srovnání s firmami v rámci stejného oboru podnikání anebo obecně s odvětvovými průměry.

3.2.1.1 Aktivní rozvahové položky

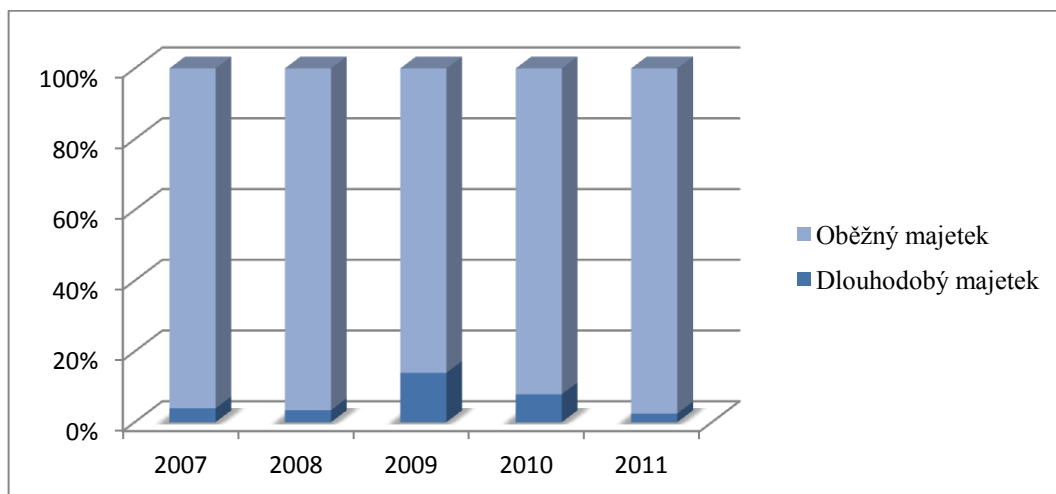
Tab. č. 10: Vertikální analýza aktiv v letech 2007-2011 (v procentech)

	2007	2008	2009	2010	2011
Dlouhodobý nehmotný majetek	2,22	0,94	1,15	0,75	0,29
Dlouhodobý hmotný majetek	1,54	2,39	12,64	7,09	2,14
Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
Dlouhodobý majetek	3,76	3,33	13,79	7,84	2,43
Zásoby	19,16	14,01	33,25	54,25	25,03
Dlouhodobé pohledávky	0	0	1,53	1,52	0,65
Krátkodobé pohledávky	70,9	54,04	44,94	7,39	70,25
Krátkodobý finanční majetek	2,58	27,61	5,31	28,28	1,2
Oběžný majetek	92,64	95,66	85,03	91,44	97,13
Náklady příštích období	3,6	1,01	1,18	0,72	0,44
Příjmy příštích období	0	0	0	0	0
Časové rozlišení	3,6	1,01	1,18	0,72	0,44
AKTIVA CELKEM	100	100	100	100	100

Zdroj: vlastní zpracování 2013

Z majetkového hlediska je pro společnost výnosnější, pokud má investovány prostředky do dlouhodobých aktiv, protože jejich pomocí může dosáhnout vyšší ziskovosti. Nezbytné je také to, aby firma zajistila svoji likviditu, proto jsou důležité položky oběžného majetku. Věřitelům společnosti přijde lepší majetková struktura, kde převažují oběžná aktiva. Naopak vlastníkům vyhovuje, když není příliš mnoho prostředků vložených do aktiv, která nepřinášejí takový efekt. Úkolem finančního manažera je najít optimální rozložení majetku.

Obr. č. 20: Poměr mezi oběžným a dlouhodobým majetkem v jednotlivých letech

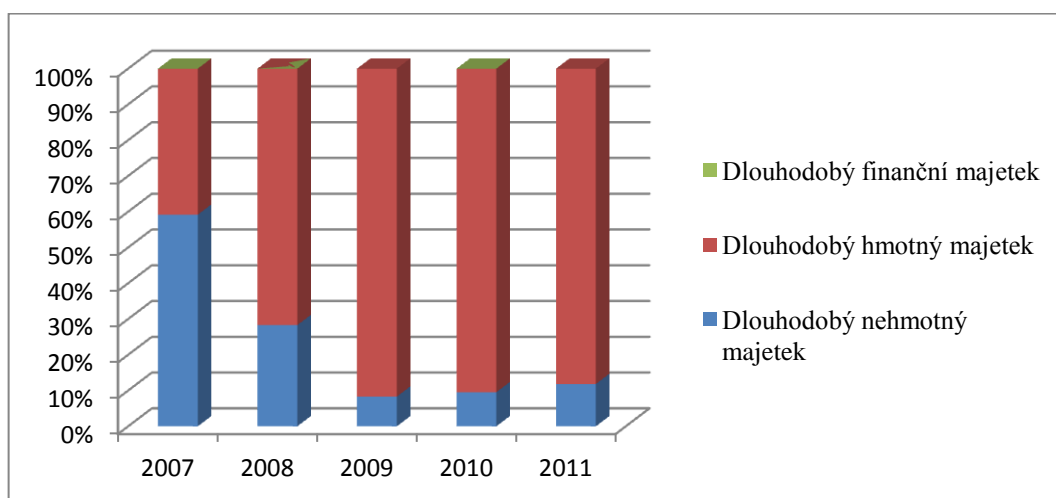


Zdroj: vlastní zpracování 2013.

Z grafu je patrné, že převážnou část aktiv společnosti tvoří oběžný majetek. Největší podíl na tomto stavu mají krátkodobé pohledávky, které v roce 2011 převyšují 50 000 000 Kč. Dále se v praxi jedná o velké množství zásob – materiál, výrobky, nedokončenou výrobu a polotovary. Ve sledovaných letech nezanedbatelnou částku tvoří náklady příštích období, to jsou uskutečněné výdaje, které se vztahují k výkonům, které budou přijaty v budoucnu.

Dlouhodobý majetek

Obr. č. 21: Složení dlouhodobého majetku v jednotlivých letech

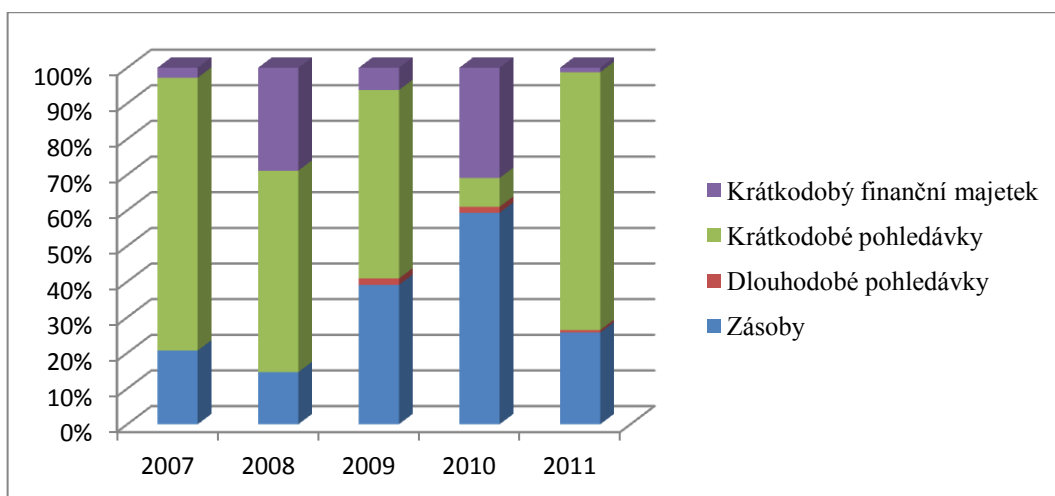


Zdroj: vlastní zpracování 2013.

V roce 2007 měl vyšší podíl dlouhodobý nehmotný majetek. Ten v průběhu let stále klesá vzhledem k účetním odpisům. Společnost odepisuje svůj majetek rovnoměrně. Nejvýznamnější položku dlouhodobého nehmotného majetku tvoří ocenitelná práva. Jedná se o patent číslo 277946. Poněkud náhlá změna struktury v letech 2008 a 2009 byla způsobena tím, že společnost zřídila novou provozovnu. Bylo potřeba pořídit kompletní vybavení kanceláří, včetně počítačů a nového softwaru. Na přelomu let, 2010/2011 lze zaznamenat pokles stavu dlouhodobého hmotného majetku, který byl způsoben vyřazením dopravního prostředku. Společnost nevlastní žádný dlouhodobý finanční majetek.

Oběžný majetek

Obr. č. 22: Složení oběžného majetku v jednotlivých letech



Zdroj: vlastní zpracování 2013

Kromě roku 2010 jsou vždy nejvýznamnější položkou oběžných aktiv krátkodobé pohledávky. Účetní standardy nám říkají, kdy začne být krátkodobá pohledávka dlouhodobou, tuto situaci lze zaznamenat v roce 2009. Odběratel dlouhodobě neplnil své finanční povinnosti a závazky vůči společnosti. A to ani přes pravidelné urgency. Spolupráce s tímto zákazníkem byla ukončena. Pokles hodnoty krátkodobých pohledávek signalizuje problémy s odbytem výrobků. Na tomto stavu měla podíl hospodářská krize. Výrazný procentuelní nárůst zásob v roce 2010 byl způsoben nakoupeným prvotním materiálem, zpracovanou nedokončenou výrobou a polotovary ve výrobě jelikož se firma připravovala na významnou objednávku, která byla expedována v lednu a únoru 2011. Krátkodobý finanční majetek nemá v žádném ze sledovaných roků dominantní postavení. Znamená to, že nedržíme majetek v neefektivním stavu, který by nepřinášel výnosy.

Informace, které lze vyčíst z předchozího grafu nemají velkou vypovídací hodnotu, zobrazují stav k 31.12. jednotlivých let. Situace, která je zobrazena v grafu se může hned v lednu naprosto změnit. Například tím, že bude odběratelem uhrazena významná pohledávka.

3.2.1.2 Pasivní rozvahové položky

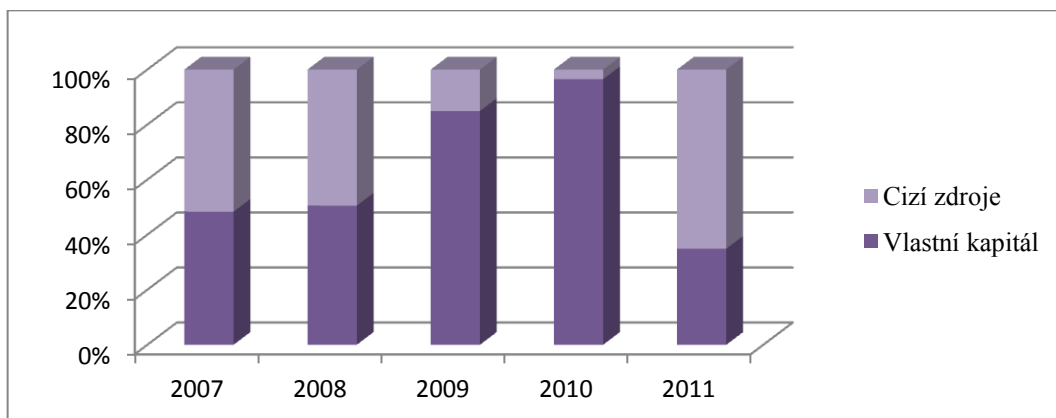
Tab. č. 11: Vertikální analýza pasiv v letech 2007-2011 (v procentech)

	2007	2008	2009	2010	2011
Základní kapitál	0,6	0,29	0,48	0,5	0,22
Kapitálové fondy	0	0	0	0	0
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	0,06	0,03	0,05	0,05	0,02
HV minulých let	16,59	22,86	83,88	88,43	41,73
HV běžného účetního období	31,12	27,38	0,53	7,52	-7,17
Vlastní kapitál	48,37	50,56	84,94	96,5	34,8
Rezervy	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	2,38	0,62	0,33	0	0
Krátkodobé závazky	49,25	48,82	14,73	3,5	65,2
Bankovní úvěry a výpomoci	0	0	0	0	0
Cizí zdroje	51,63	49,44	15,06	3,5	65,2
Časové rozlišení	0	0	0	0	0
PASIVA CELKEM	100	100	100	100	100

Zdroj: vlastní zpracování 2013

Z hlediska vertikální analýzy strany pasiv lze říci, že společnost vykazuje kolísavou tendenci, co se týče financování činnosti z vlastních nebo z cizích zdrojů. V prvním analyzovaném roce společnost využívala k financování své činnosti cizí a vlastní zdroje v téměř stejném poměru. V roce 2008 se podíl vlastního kapitálu nepatrně zvýšil. V roce 2009 už činil vlastní kapitál téměř 85 % z celkových pasiv. Nejvyššího podílu dosahuje vlastní kapitál v roce 2010, kdy tvoří 96,5 %. V roce 2011 došlo k nárůstu krátkodobých závazků, proto se podíl cizích zdrojů zvýšil na 65,2 %. Ve struktuře vůbec nejsou zaznamenány bankovní úvěry. Tento fakt však v konečném důsledku může zapůsobit negativně na rentabilitu, protože vlastní zdroje financování bývají zpravidla nákladnější, než cizí zdroje financování. To, že při současné struktuře klesá rentabilita vlastního kapitálu, vypovídá o tom, že ji nelze považovat za optimální.

Obr. č. 23: Poměr mezi cizími a vlastními zdroji v jednotlivých letech (v procentech)



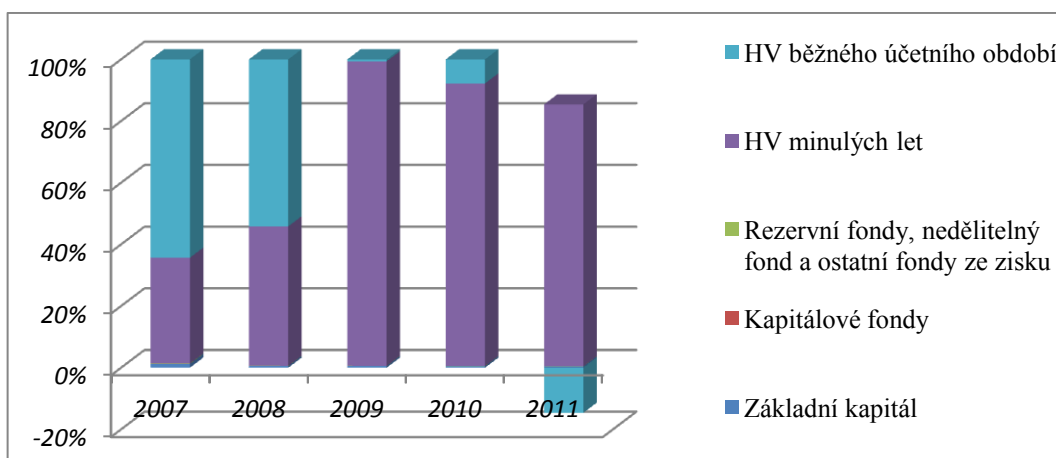
Zdroj: vlastní zpracování 2013

Z grafu vyplývá, že firma odpovídá tendencím v této oblasti podnikání. Všeobecně totiž platí, že výrobní firmy mají z hlediska finanční struktury tendenci ve zvýšené míře používat vlastní zdroje financování. Největší podíl vlastního kapitálu zaznamenáváme v letech 2009 a 2010. Důvodem je pozvolný zásah ekonomické krize do odvětví, ve kterém firma působí. Krize jednak zdražuje dostupnost cizích zdrojů a také existuje přirozená obava o platební schopnost.

Na výši cizího kapitálu se v nejvyšší míře podílejí krátkodobé závazky. V menší míře pak dlouhodobé závazky. Vlastní kapitál je tvořen základním kapitálem, rezervními fondy, výsledkem hospodaření minulých let a výsledkem hospodaření běžného účetního období.

Vlastní kapitál

Obr. č. 24: Složení vlastního kapitálu v letech 2007-2011

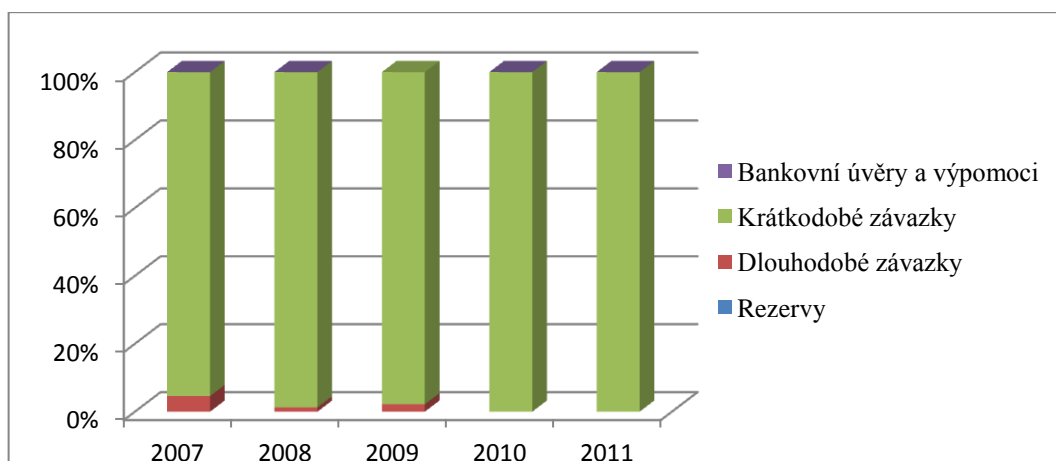


Zdroj: vlastní zpracování 2013

V roce 2009 firma zaznamenala několikanásobně nižší tržby. Na toto období nebyly sjednány kontrakty, nikdo se nevyjádřil a neprojevil zájem o výrobek. I zde je patrný zásah hospodářské krize do odvětví. V roce pozorujeme 2011 záporný hospodářský výsledek. Tento stav však nemá dlouhodobou tendenci, která by vypovídala o špatné finanční situaci firmy. V tomto případě jsou důvodem prvotní náklady, které se tvořily ke konci roku, pro realizaci zakázky v následujícím roce. Základní kapitál společnosti činí 180 000 Kč V průběhu let nebyl nikterak navyšován. Společnost tvoří zákonný rezervní fond podle Obchodního zákoníku, který činí 10 % ze základního kapitálu. V našem případě je to každoročně 18 000 Kč. Kapitálové fondy společnost netvoří.

Cizí kapitál

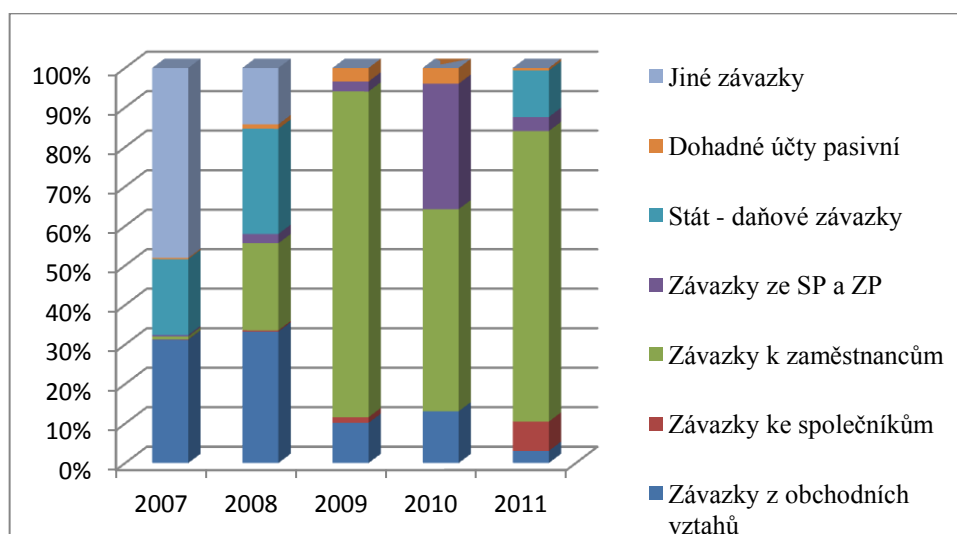
Obr. č. 25: Složení cizích zdrojů v letech 2007-2011



Zdroj: vlastní zpracování 2013

Platí jednoduché pravidlo, že pro firmu je levnější a lépe dostupné financovat aktiva z krátkodobých cizích zdrojů, protože dlouhodobé jsou dražší. Je patrné, že se tímto pravidlem firma řídí, protože dominantní položkou cizího kapitálu jsou právě krátkodobé závazky. Splatnost závazku je podle definice v tomto případě kratší než 1 rok ode dne vzniku. Firma ale obvykle splácí své krátkodobé závazky do 30 dnů. Jedná se například o závazky vůči dodavatelům, zaměstnancům společníkům nebo se jedná o dluh ze zdravotního a sociálního pojištění. Dlouhodobý závazek představuje leasing, který si vzala společnost na dopravní prostředek v roce 2005. Tento závazek se snižuje jeho splácením, což je patrné z grafu. V roce 2009 byl leasing splacen. Společnost po dobu svého působení nevyužila bankovního úvěru.

Obr. č. 26: Složení krátkodobých závazků v letech 2007-2011



Zdroj: vlastní zpracování 2013

Největší položku krátkodobých závazků činily v roce 2007 jiné závazky, jedná se o částku 7 146 000 Kč. Čtyřmilionovou položku tvoří v tomto roce závazky z obchodních vztahů, jedná se o předpis faktury, která byla splatná v lednu 2008. V tomto roce tvoří největší procento závazky z obchodních vztahů, které převyšují 10 milionů Kč. Ovšem opět se jedná o předpis faktury, nikoliv o špatnou platební politiku společnosti Eco Production. V následujících letech převažuje položka závazky vůči zaměstnancům. Jedná se o každoroční prosincový předpis prémie pro společníky a zaměstnance, přičemž jsou tyto bonusy vypláceny vždy v lednu následujícího roku.

3.2.1.3 Výkaz zisku a ztráty

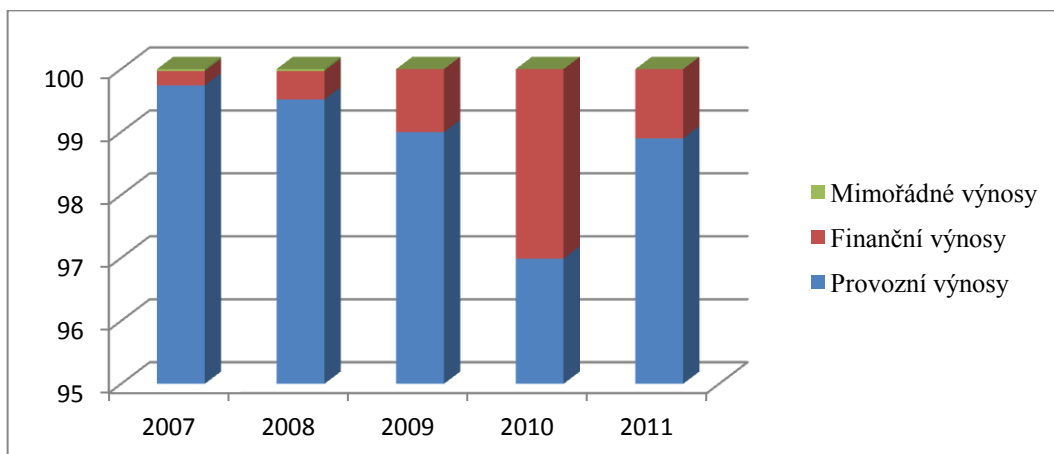
Analýza výnosů

Tab. č. 12: Struktura výnosů (v procentech)

	2007	2008	2009	2010	2011
Výkony	99,26	99,4	98,52	92,71	98,79
Tržby z prodeje DHM a materiálu	0	0,01	0,03	2,32	0
Ostatní provozní výnosy	0,48	0,11	0,45	1,96	0,11
Provozní výnosy	99,74	99,52	99	96,99	98,9
Výnosové úroky	0,05	0,05	0,17	0,02	0,01
Ostatní finanční výnosy	0,18	0,4	0,83	2,99	1,09
Finanční výnosy	0,23	0,45	1	3,01	1,1
Mimořádné výnosy	0,03	0,03	0	0	0
VÝNOSY	100	100	100	100	100

Zdroj: vlastní zpracování 2013

Obr. č. 27: Složení výnosů v průběhu let 2007 -2011 (v procentech)



Zdroj: vlastní zpracování 2013

Z hlediska rozboru vertikální analýzy tvoří v průběhu let 2007-2011 více než 96 % podílu na celkových výnosech výnosy provozní. Tyto výnosy jsou definovány jako výnosy získané z provozně-hospodářské činnosti podniku. Jedná se především o tržby za prodej. V roce 2010 lehce vzrostl podíl finančních výnosů a to na 3,01 % z celkových výnosů. Nutno podotknout že v tomto roce byly celkové výnosy o více než polovinu nižší, než v roce 2009. Mimořádné náklady nikdy nepřevýšily hranici 1 %. V případě společnosti se jedná o prodej odepsaných strojů.

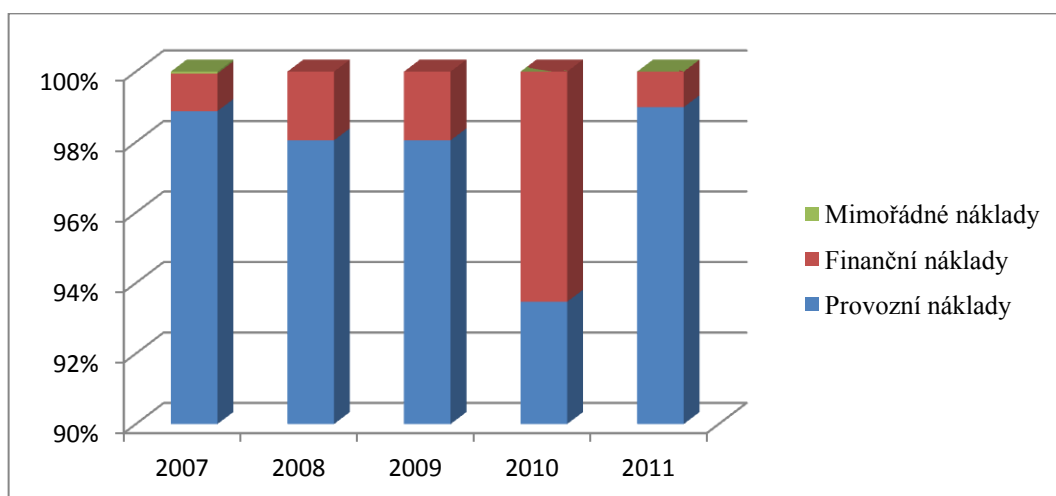
Analýza nákladů

Tab. č. 13: Struktura nákladů v letech 2007-2011 (v procentech)

	2007	2008	2009	2010	2011
Výkonová spotřeba	84,4	62,19	38,52	18,39	24,15
Osobní náklady	13,79	33,99	53,78	60,46	73,4
Daně a poplatky	0,09	0,08	0,14	0,48	0,05
Odpisy DNM a DHM	0	0,9	5,06	14,02	1,34
Zůstatková cena prodaného DHM a materiálu	0,6	0	0	0	0,03
Ostatní provozní náklady	0	0,89	0,55	0,12	0,02
Provozní náklady	98,88	98,05	98,05	93,47	98,99
Nákladové úroky	0	0,75	0,08	0	0
Ostatní finanční náklady	1,07	1,2	1,87	6,53	1,01
Finanční náklady	1,07	1,95	1,95	6,53	1,01
Mimořádné náklady	0,05	0	0	0	0
NÁKLADY	100	100	100	100	100

Zdroj: vlastní zpracování 2013

Obr. č. 28: Složení nákladů v průběhu let 2007 – 2011 (v procentech)



Zdroj: vlastní zpracování 2013

Z pohledu vertikální analýzy tvoří nejvýznamnější složku celkových nákladů provozní náklady. Tyto náklady byly nejvyšší v roce 2011. A to v souvislosti s nárůstem mzdových nákladů. Nejnižší byly v roce 2010, to souvisí opět se snížením mzdových nákladů. Ačkoli v průběhu sledovaných let tvoří podstatnou část náklady provozní. Nelze zanedbat ani náklady finanční, které se v roce 2011 vyšplhaly na 843 000 Kč. Na celkových nákladech se však ty finanční pohybují v rozmezí 1-2%. To neplatí pro rok 2010, kdy byl jejich podíl více než šestiprocentní. Tento stav bych označila za jeden z důsledků hospodářské krize. V tomto roce se totiž příliš nenakupovalo ani neprodávalo. Celkové náklady byly o polovinu nižší než v roce 2009.

3.2.2 Horizontální analýza

V jiných publikacích označována také jako analýza vývojových trendů. Na rozdíl od vertikální analýzy zkoumá změny absolutních ukazatelů v čase. Zjišťujeme, jak se jednotlivé položky změnilo oproti minulému období. Lze zjišťovat i to, o kolik se jednotlivé položky změnilo absolutně. Porovnávání položek rozvahy a výkazu zisků a ztrát se provádí po řádcích, z toho vychází samotný název. „Cílem analýzy je tedy změřit pohyby jednotlivých veličin a zjistit jejich intenzitu.“ (Hrdý M., 2009, s. 122) Z tohoto důvodu je nutné mít k dispozici údaje za několik po sobě jdoucích období. Minimálně tedy dvě období. (Hrdý, 2009)

$$\text{Procentní změna} = \frac{\text{běžné období} - \text{předchozí období}}{\text{předchozí období}} \times 100$$

Pokud chceme provést kvalitní finanční analýzu hospodaření podniku, je potřeba sehnat a zahrnout dostatečné množství informací. Za dostatečné považujeme takové množství, které umožní analytikovi objektivní posouzení skutečného finančního hospodaření a zároveň zůstane natolik přehledné, že nebude docházet ke zkreslení situace právě z důvodu nepřehlednosti nebo nedimenzovanosti informací. (Růčková, 2011)

3.2.2.1 Aktivní rozvahové položky

Tab. č. 14: Horizontální analýza, absolutní změny (v tisících Kč)

	2008/2007	2009/2008	2010/2009	2011/2010
Dlouhodobý nehmotný majetek	-77	-162	-163	-31
Dlouhodobý hmotný majetek	1 043	3 262	-2 215	-780
Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0
Dlouhodobý majetek	966	3 100	-2 378	-811
Zásoby	3 037	3 722	6 992	1 184
Dlouhodobé pohledávky	0	579	-30	-10
Krátkodobé pohledávky	12 638	-17 084	-14 291	55 497
Krátkodobý finanční majetek	16 610	-15 389	8 178	-9 189
Oběžný majetek	32 285	-28 172	849	47 482
Náklady příštích období	-452	-188	-186	107
Příjmy příštích období	0	0	0	0
Časové rozlišení	-452	-188	-186	107
AKTIVA CELKEM	32 799	-25 260	-1 715	46 778

Zdroj: vlastní zpracování 2013

Tab. č. 15: Horizontální analýza, relativní změny (v procentech)

	2008/2007	2009/2008	2010/2009	2011/2010
Dlouhodobý nehmotný majetek	-11,48	-27,27	-37,73	-11,52
Dlouhodobý hmotný majetek	225,27	216,6	-46,46	-30,55
Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0
Dlouhodobý majetek	85,19	147,62	-45,73	-28,74
Zásoby	52,51	42,19	55,74	6,06
Dlouhodobé pohledávky	0	0	-5,18	-1,82
Krátkodobé pohledávky	59,06	-50,19	-84,3	2 085,57
Krátkodobý finanční majetek	2 129,49	-88,49	408,7	-90,27
Oběžný majetek	115,46	-46,76	2,65	144,22
Náklady příštích období	-41,62	-29,65	-41,7	41,15
Příjmy příštích období	0	0	0	0
Časové rozlišení	-41,62	-29,65	-41,7	41,15
AKTIVA CELKEM	108,67	-40,11	-4,55	129,92

Zdroj: vlastní zpracování 2013

Z horizontální analýzy aktivních rozvahových položek je zřejmé, že nejvýraznější nárůst celkových aktiv byl zaznamenán v roce 2011. Vlastní zdroje v tomto roce vzrostly o 129,92 %. Navýšení dlouhodobého hmotného majetku v roce 2009 způsobil nákup reprezentativního osobního automobilu. Naopak pokles v roce 2010 byl důsledkem vyřazení a prodeje staršího, již nepotřebného vozu. Oběžná aktiva narostla a to v souvislosti s nárůstem pohledávek z obchodního styku. Dlouhodobý nehmotný majetek zaznamenává klesající tendenci. Společnost nic nenakupovala a hodnota se každoročně snižuje odpisy. Aktiva měla od roku 2008 klesající trend. Změna nastala až na přelomu posledních analyzovaných let, kdy byl zaznamenán již zmiňovaný největší nárůst.

3.2.2.2 Pasivní rozvahové položky

Tab. č. 16: Horizontální analýza, absolutní změny (v tisících Kč)

	2008/2007	2009/2008	2010/2009	2011/2010
HV minulých let	9 392	17 242	198	2 708
HV běžného účetního období	7 849	-17 042	2 508	-8 645
Vlastní kapitál	17 241	200	2 706	-5 937
Rezervy	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	-325	-268	-124	0
Krátkodobé závazky	15 883	-25 192	-4 297	52 715
Bankovní úvěry a výpomoci	0	0	0	0
Cizí zdroje	15 558	-25 460	-4 421	52 715
Časové rozlišení	0	0	0	0
PASIVA CELKEM	32 799	-25 260	-1 715	46 778

Zdroj: vlastní zpracování 2013

Tab. č. 17: Horizontální analýza, relativní změny (v procentech)

	2008/2007	2009/2008	2010/2009	2011/2010
HV minulých let	187,47	119,72	0,63	8,5
HV běžného účetního období	83,57	-98,85	1 260,30	-319,36
Vlastní kapitál	118,09	0,63	8,45	-17,09
Rezervy	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	-45,33	-68,37	-100	0
Krátkodobé závazky	106,85	-81,93	-77,34	4 187,05
Bankovní úvěry a výpomoci	0	0	0	0
Cizí zdroje	99,85	-81,76	-77,83	4178,05
Časové rozlišení	0	0	0	0
PASIVA CELKEM	108,67	-40,11	-4,55	129,92

Zdroj: vlastní zpracování 2013

Základní kapitál ani rezervní fond se v analyzovaném období nenavýšoval, proto nebyly tyto položky zahrnuty do tabulek. Základní kapitál činí 180 000 Kč a do rezervního fondu je společnost s ručením omezeným povinna ukládat 10 % z této částky tj. 18 000 Kč. Tyto prostředky lze použít pouze ke krytí ztrát společnosti.

Cizí zdroje zaznamenaly největší nárůst v roce 2011, oproti předešlému roku se zvýšily o 52 715 000 Kč. Tento stav způsobil nárůst krátkodobých závazků společnosti: Největší, téměř čtyřicetimilionovou položku tvoří závazky vůči zaměstnancům. Jedná se však o prémie, které byly zaúčtovány v prosinci a řádně vyplaceny v lednu 2012. Kdyby byla tato analýza provedena o měsíc později, výsledky by byly značně odlišné. V roce 2009 je zřetelný pokles hodnoty krátkodobých závazků a to z 30 748 000 Kč na 5 556 000 Kč, tento pokles je více než osmdesátiprocentní. Snížení bylo způsobeno zaplacením závazku dodavatelům.

Nejvýraznější nárůst pasiv zaznamenala společnost na přelomu let 2009/2010 na 2010/2011. Jednalo se o zvýšení celkových pasiv v řádech desítek milionů. Naopak prudký pokles proběhl z roku 2008 na rok 2009, kdy se cizí zdroje snížily o 25 460 000 Kč.

3.2.2.3 Výkaz zisku a ztráty

Tab. č. 18: Horizontální analýza, absolutní změny (v tisících Kč)

	2008/2007	2009/2008	2010/2009	2011/2010
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	22 214	-28 127	-14 942	55 097
Výkonová spotřeba	7 564	-10 493	-8 709	15 770
Přidaná hodnota	19 650	-17 634	-6 233	38 137
Osobní náklady	9 267	3 210	-8 755	47 489
Daně a poplatky	14	11	7	-10
Odpisy DHM a DNM	207	1 076	-7	-394
Tržby z prodeje DM a materiálu	6	1	299	-304
Ostatní provozní výnosy	-75	62	-99	47
Ostatní provozní náklady	317	-169	-137	4
Provozní HV	9 596	-21 699	3 092	-9 462
Ostatní finanční výnosy	172	5	165	342
Ostatní finanční náklady	235	103	130	204
Finanční HV	-302	153	13	137
DZP za běžnou činnost	1 637	-4 518	599	-680
HV za běžnou činnost	7 837	-17 028	2 506	-8 645
Mimořádný HV	12	-14	2	0
HV za účetní období	7 849	-17 042	2 508	-8 645
HV před zdaněním	9 489	-21 563	3 107	-9 325

Zdroj: vlastní zpracování 2013

Tab. č. 19: Horizontální analýza, relativní změny (v procentech)

	2008/2007	2009/2008	2010/2009	2011/2010
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	96,96	-50,88	-55,02	451,13
Výkonová spotřeba	56,29	-49,96	-82,87	876,11
Přidaná hodnota	134,31	-51,44	-37,44	366,24
Osobní náklady	422,19	28,01	-59,67	802,59
Daně a poplatky	100,00	39,29	17,95	-21,74
Odpisy DHM a DNM	215,63	355,12	-0,51	-28,72
Tržby z prodeje DM a materiálu	0,00	16,67	4 271,43	-99,35
Ostatní provozní výnosy	-54,74	100	-79,84	188
Ostatní provozní náklady	31700,00	-53,14	-91,95	33,33
Provozní HV	75,91	-97,58	574,72	-260,66
Ostatní finanční výnosy	337,25	2,24	72,37	87,02
Ostatní finanční náklady	137,43	25,37	25,54	31,92
Finanční HV	282,24	-37,41	-5,08	-56,38
DZP za běžnou činnost	55,27	-98,24	739,51	-100
HV za běžnou činnost	83,44	-98,83	1 246,77	-319,36
Mimořádný HV	0,00	-116,67	-100	0
HV za účetní období	83,57	-98,85	1 260,30	-319,36
HV před zdaněním	76,81	-98,72	1 109,64	-275,32

Zdroj: vlastní zpracování 2013

Z horizontální analýzy je patrné, že hospodářský výsledek za účetní období v pozorovaných letech kolísá. V letech 2008 a 2010 jeho hodnota stoupla. Naopak v roce 2009 došlo k poklesu o 17 028 000 Kč. Začala se projevovat hospodářská krize. V tomto roce došlo ke kolísání koruny vůči euru, to ovlivnilo hospodářský výsledek, především kvůli sníženým tržbám z exportu. Tržby od zahraničních společností jsou pro Eco Production klíčové a tvoří majoritní podíl na celkových tržbách. Situace se mírně zlepšila v roce 2010, kdy výsledek hospodaření za běžnou činnost vzrostl o 2 508 000 Kč. (1260,30 %) I v tomto roce však panovala nervozita na trzích a v důsledku ekonomické krize byly negativně ovlivňovány tržby, které oproti roku 2009 ještě klesly o 14 942 000 Kč. Zlepšení hospodářského výsledku bylo způsobeno především snížením mzdových nákladů. Nejvýraznější, ne však zásadní, změnu v horizontální analýze zaznamenala položka tržby z dlouhodobého majetku a materiálu, kdy relativní změna činila v roce 2010. Tato změna činila 4 271,43 %, jednalo se o tržbu z prodaného osobního automobilu. V roce 2011 vzrostly tržby za prodej zboží o 55 097 000 Kč (451,13 %). Jedná se především o zakázku na osazení velké části železnice na Slovensku výrobky Ekoslidy. S vysokými tržbami a splněním cílů souvisí

dle prémiového řádu společnosti nárůst mzdových nákladů. V roce 2011 činily osobní náklady 53 406 000 Kč, což představuje změnu o 802,59 % oproti roku předchozímu.

3.3 Souhrnné indexy hodnocení

Cílem soustav poměrových ukazatelů je vyjádřit souhrnnou charakteristiku celkové finančně ekonomické situace a výkonnosti podniku za pomoci jednoho souhrnného ukazatele. (Hrdý, 2009)

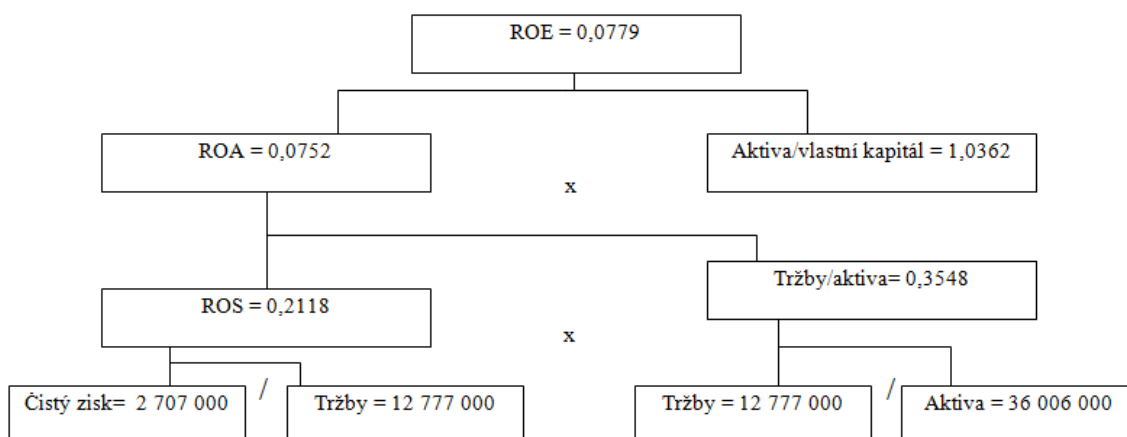
Rostoucí počet ukazatelů na jednu stranu umožňuje detailnější pohled na situaci podniku. Hrozí ale, že příliš velký počet ukazatelů stíží přehlednost a orientaci, což by mohlo zkreslit pohled na analyzovanou firmu.

3.3.1 Pyramidové soustavy ukazatelů

Hlavní podstatnou pyramidové soustavy ukazatelů je to, že se postupně rozkládá vrcholový ukazatel na další jednotlivé ukazatele. Rozklad se kvůli přehlednosti zobrazuje graficky. Díky grafickému znázornění můžeme snadno sledovat dynamiku změny. „Cílem pyramidových soustav je popsat vzájemně závislosti jednotlivých ukazatelů a kvantifikovat činitele mající vliv na zvolený vrcholový ukazatelem.“ (Hrdý, 2009)

Nejnámějším a nejtypičtějším pyramidovým rozkladem je **Du Pont** rozklad, který je zaměřen na rozklad rentability vlastního kapitálu a na vymezení jednotlivých položek vstupujících do tohoto ukazatele.

Obr. č. 29: Du Pontův rozklad pro rok 2010



Zdroj: vlastní zpracování dle Růčkové, s. 71

Z předchozího obrázku vyplývá, že vrcholový ukazatel je možné dále členit. Ani v takovéto podobě není rozklad dokončen. Lze dále rozložit například čistý zisk, celková aktiva apod.

Pravá strana Du Pont rozkladu je ukazatel pákového efektu, neboli převrácené hodnoty samofinancování. Díky tomuto ukazateli je zřejmé, že pokud budeme ve větším rozsahu používat cizí kapitál, můžeme za určitých okolností dosáhnout vyšších hodnot rentability vlastního kapitálu. Společnost však musí generovat takový zisk, aby vykompenzoval vyšší nákladové úroky. Levá strana diagramu odvozuje marži čistého zisku. Jednotlivé buňky mezi sebou mají vztahy, jejichž výsledkem je rentabilita vlastního kapitálu, která má pro rok 2010 hodnotu 0,0779.

Z rozkladu lze vypočítat, že na výsledné hodnotě rentability vlastního kapitálu se velkou měrou podílí vysoká ziskovost tržeb. Výsledky ROA a ROS se v pyramidovém rozkladu liší od výsledků uvedených v kapitole 3. Nyní byl totiž pro výpočet výsledku hospodaření použit čistý zisk, aby bylo možné rozložit cílový ukazatel, který se počítá za pomoci čistého výsledku hospodaření.

3.3.2 Bankrotní modely

Bankrotní modely mají za úkol informovat analytika, zda je v blízké budoucnosti společnost ohrožena bankrotem. Základní myšlenkou je fakt, že společnost vykazuje určitou dobu před touto událostí příznaky, které jsou pro bankrot typické. Nejčastěji se jedná o problémy s běžnou likviditou nebo s rentabilitou celkového vloženého kapitálu.

3.3.2.1 Altmanův model

Tento model je typickým příkladem souhrnného indexu hodnocení. Vyhodnocuje finanční zdraví podniku. „Vychází z empirických šetření rozsáhlého vzorku podniků v USA, a to jak podniků, které se dostaly do finančních potíží, tak i podniků, u kterých se potíže nevyskytly.“ (Synek, 2011, s. 384) Záměrem původního Altmanova modelu bylo zjistit, jak by bylo možné odlišit velmi jednoduše firmy bankrotující od těch, u kterých je riziko bankrotu minimální. Stejně jako se mění ekonomická situace v jednotlivých firmách a zemích, je třeba tento model v průběhu jeho existence přizpůsobovat. Díky jednoduchosti výpočtu je tento model v České republice mimořádně oblíben.

Model má dvě podoby, podle toho, zda jsou nebo nejsou akcie podniku veřejně obchodovatelné na burze. Odlišnost spočívá jen v hodnotách vah jednotlivých

poměrových ukazatelů, které do Altmanova modelu vstupují. V případě analyzované společnosti použijeme rovnici pro společnosti, které neobchodují se svými akciemi na trhu. Dosazované hodnoty čerpáme ze základních účetních výkazů.

$$Z = 0,717 X1 + 0,847 X2 + 3,107 X3 + 0,42 X4 + 0,998 X5$$

kde:

X1 = pracovní kapitál/celková aktiva,

X2 = nerozdělený zisk/ celková aktiva,

X3 = výsledek hospodaření před úroky a zdaněním/celková aktiva,

X4 = tržní hodnota vlastního kapitálu/účetní hodnota dluhů,

X5 = tržby/celková aktiva.

Tab. č. 20: Hodnoty Altmanova modelu v jednotlivých letech

	2007	2008	2009	2010	2011
X1	0,43	0,47	0,7	0,88	0,32
X2	0,17	0,23	0,84	0,88	0,42
X3	0,41	0,35	0,01	0,09	-0,07
X4	0,98	1,04	5,77	27,6	0,53
X5	0,93	0,88	0,72	0,35	0,8
Z score	3,07	2,93	4,39	13,6	1,39

Zdroj: vlastní zpracování 2013

Tab. č. 21: Interpretace výsledků (pro podniky veřejně neobchodovatelné na burze)

Hodnota indexu	Stav podniku
$Z < 1,2$	pásmo bankrotu
$1,2 < Z < 2,9$	pásmo šedé zóny
$Z > 2,9$	pásmo prosperity

Zdroj: vlastní zpracování dle Hrdého, 2009, s. 134

Podle výsledků Altmanova modelu se společnost v prvních čtyřech analyzovaných letech pohybovala v pásmu prosperity. Finanční situaci lze vyhodnotit jako uspokojivou. Nejpříznivější hodnoty dosáhla společnost v roce 2010. O rok později byl výsledek Z score 1,39. Tato hodnota indexu přesouvá stav podniku do tzv. pásma šedé zóny. V této situaci nelze jednoznačně podnik označit za úspěšný, ale stejně tak ho nemůžeme řadit mezi neúspěšné.

3.3.2.2 Index důvěryhodnosti (IN 05)

Tento model byl zpracován manžely Neumaierovými a jeho snahou je vyhodnotit zdraví českých firem v českém prostředí. „Jde o výsledek analýzy 24 významných matematicko-statistických modelů podnikového hodnocení a praktické zkušenosti z analýz více než jednoho tisíce českých firem.“ (Růčková, 2011, s. 74)

Model IN je stejně jako Altmanův model vyjádřen rovnicí, v níž jsou zařazeny poměrové ukazatele zadluženosti, rentability, likvidity a aktivity. Každému z těchto ukazatelů je přiřazena váha, která je váženým průměrem hodnot tohoto ukazatele v odvětví.

Po modifikacích předchozích indexů vznikl v roce 2005 index IN05, který lze vyjádřit následující rovnicí:

$$IN05 = 0,13 X1 + 0,04 X2 + 3,97 X3 + 0,21 X4 + 0,09 X5$$

kde:

X1 = celková aktiva/cizí zdroje,

X2 = výsledek hospodaření před úroky a zdaněním/nákladové úroky,

X3 = výsledek hospodaření před úroky a zdaněním/celková aktiva,

X4 = výnosy/celková aktiva,

X5= oběžná aktiva/krátkodobé závazky + krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci.

Tab. č. 22: Hodnoty indexu IN05 v jednotlivých letech

	2007	2008	2009	2010	2011
X1	1,94	2,02	6,64	28,6	1,53
X2	0	86	12,73	0	0
X3	0,41	2,24	0,01	0,09	-0,07
X4	0,93	0,88	0,72	0,35	0,8
X5	1,88	1,97	5,77	25,15	1,49
IN (05)	2,24	12,96	2,08	6,41	0,22

Zdroj: vlastní zpracování 2013

Tab. č. 23: Interpretace výsledků modelu IN05

Hodnota indexu	Stav podniku
IN 05 < 0,9	podnik spěje k bankrotu
0,9 < IN 05 < 1,6	pásma šedé zóny
Z > 1,6	podnik tvoří hodnotu

Zdroj: vlastní zpracování podle Hrdého, 2009, s. 136

Stejně jako Altmanův model vykazuje model IN05 dobré finanční zdraví podniku v prvních čtyřech analyzovaných letech. V roce 2011 je hodnota indexu IN05 nižší než 1,6, což je projev finanční neduživosti. Podle tohoto modelu je pravděpodobné, že se firma ocitne v existenčních problémech.

3.3.3 Bonitní modely

Bonita je schopnost podniku zhodnotit kapitál, přinášet efekty a plnit závazky. Bonitní modely se snaží bodovým ohodnocením stanovit bonitu hodnocené společnosti. Princip těchto modelů je takový, že hodnotám jednotlivých poměrových ukazatelů se přiřazují body, jejichž průměr nebo součet udává scoringovou známku. Podle té se ohodnocuje potenciální nebezpečí úpadku společnosti z hlediska likvidity.

3.3.3.1 Kralickův Quicktest

Kralickův Quicktest patří k nejstarším a nejznámějším bonitním modelům. Nevypovídá tedy o tom, zda podnik směřuje k bankrotu, ale zabývá se otázkou finančního zdraví podniku. Skládá se ze soustavy čtyř rovnic, na jejichž základě se hodnotí situace podniku. První dvě rovnice hodnotí finanční stabilitu, druhé dvě hodnotí výnosovou situaci společnosti.

Hodnocení finanční situace podniku = $(R1+R2+R3+R4)/4$

kde

R1 = vlastní kapitál / celková aktiva,

R2 = (cizí zdroje – krátkodobý finanční majetek) / (zisk před zdaněním + odpisy),

R3 = výsledek hospodaření před úroky a zdaněním / celková aktiva,

R4 = (zisk před zdaněním + odpisy) / provozní výnosy.

Tab. č. 24: Hodnoty Kralickova Quicktestu v jednotlivých letech

	2007	2008	2009	2010	2011
R1	48,37	50,56	84,94	96,5	34,8
R2	-0,01	2,89	2,22	-0,4	4,26
R3	0,41	0,35	0,01	0,11	-0,07
R4	-0,4	0,21	3,08	6,1	-2,13

Zdroj: vlastní zpracování 2013

Tab. č. 25: Bodování jednotlivých ukazatelů Kralickova Quicktestu

	2007	2008	2009	2010	2011
R1	0,48	0,51	0,85	0,97	0,35
R2	1,19	0,62	2,22	-1,87	-10,68
R3	0,41	0,35	0,01	0,09	-0,07
R4	90,88	357,19	13,38	18,45	-68,89

Zdroj: vlastní zpracování dle Hrdého, 2009, s. 137

Tab. č. 26: Bodové ohodnocení ukazatelů v jednotlivých letech

rok	2007	2008	2009	2010	2011
R/4	4	4	3,25	3,5	3

Zdroj: vlastní zpracování 2013

Tab. č. 27: Interpretace výsledků Kralickova Quicktestu

Hodnota indexu	Stav podniku
$R/4 < 1$	špatný podnik
$1 < R/4 < 3$	šedá zóna
$R/4 > 3$	velmi dobrý podnik

Zdroj: vlastní zpracování dle Hrdého, 2009, s. 137

Ukazatele z tabulky č. 24. jsem obodovala pomocí tabulky č. 25 a vydělila čtyřmi. Hodnota ukazatele pro první dva analyzované roky je 4, tyto výsledky řadí společnost mezi velmi dobré podniky. V letech 2009 a 2010 se hodnota sice snížila, ale stále lze společnost označit jako bonitní. V posledním analyzovaném roce se hodnota snížila na 3, což podnik posouvá do horní hranice šedé zóny. Kdyby hodnota klesla pod 1, signalizovalo by to potíže ve finančním hospodaření firmy.

4. Shrnutí a případné podněty do budoucna

Společnost Eco Production Vřesová, s. r. o. je výrobní firmou, která se zabývá výrobou a prodejem produktu Ekoslíde. Nejprve je však nutné přizpůsobit model tohoto výrobku tak, aby vyhovoval standardům země, pro kterou zákazník výrobek kupuje. Každý nový typ je potřeba patentovat, aby měla společnost, jakožto vlastník, výhradní právo k průmyslovému využití vynálezu. V současnosti sídlí společnost v Lomnici u Sokolova v blízké době je však v plánu přesun do Dalovic, kde reálně probíhá činnost všech oddělení firmy. Cílem podniku je poskytování kvalitních výrobků, splňujících potřebné normy a udržení dobrých dodavatelsko-odběratelských vztahů.

Finanční analýza dokazuje zásah hospodářské krize i na podnik Eco Production. V letech 2009 a 2010 došlo k několikanásobnému snížení tržeb i výkonů podniku. Nedá se však říci, že by společnost sama o sobě měla potíže s finančním hospodařením a byla na pokraji bankrotu. Pokles prodeje Ekoslíde byl způsobem ekonomickou krizí, na trhu panovala nejistota a zákazníci raději šetřili na inovacích. To způsobilo, že o produkty nebyl takový zájem a nebyly uzavřeny žádné nové kontrakty.

Pokud se v rámci finanční analýzy zaměříme na poměrové ukazatele, největší odchylky od optimálních hodnot vykazují ukazatele likvidity. Nelze stanovit jednoznačný závěr, protože se hodnoty v jednotlivých letech výrazně liší. V letech 2007 a 2011 byly zaznamenány hodnoty blížíící se 0. Pro společnost to znamená nebezpečí ztráty platební schopnosti. Naopak v roce 2010 byl podnik překapitalizován. Jediný rok 2009 vykazoval v rámci likvidity zdravou finanční strukturu.

Z hlediska rentability, můžeme obecně u všech ukazatelů konstatovat klesající tendenci. Jen v roce 2010 je viditelný nárůst všech hodnot. U rentability vlastního kapitálu lze jednoduše říci, že zvýšení zisku po zdanění a snížení vlastního kapitálu vede ke zvyšování ROE. Ukazatel ROA značí snižování výnosnosti vloženého kapitálu, nárůst je zaznamenán pouze v roce 2009. Stejně tak se snižuje hodnota zisku, kterou společnost vyprodukuje na 1 Kč tržeb.

Z pohledu zadluženosti se celková zadluženost udržuje v letech 2008, 2009 a 2010 v doporučených hodnotách pod úrovní 50 %. Výjimku tvoří rok 2007, kdy byla doporučená hranice mírně překročena. V roce 2011 hodnota se hodnota také zvýšila, důvodem byl nárůst krátkodobých závazků. Důvod tohoto navýšení je však známý a je zřejmé, že se nejedná o zvýšení rizika věřitelů nebo bank.

Budeme-li hodnotit podnik z pohledu obratovosti, výsledky se nepřibližují doporučeným hodnotám ani u jednoho ukazatele. U obratu aktiv je hodnota ve všech letech nižší než 1, což znamená, že se aktiva neotočí ani jedenkrát. Tuto situaci však lze snadno obhájit tím, že společnost pracuje na principu, v rámci kterého se 6 až 12 měsíců připravuje na jednu zakázku, kterou poté realizuje. V obratu zásob platí dle Hrdého pravidlo čím vyšší obrat, tím lépe. Hodnota u analyzované společnosti kolísá. Přičemž opět platí, i když tento ukazatel zhodnotí, že podnik drží přebytečné neproduktivní zásoby, je to úmysl a příprava na milionovou zakázku. Ukazatele obratovosti pohledávek a závazků vykazují špatnou obchodní politiku společnosti. Když jejich pomocí vypočteme dobu obratu pohledávek, dozvíme se, že odběratelé neplatí své závazky včas a s tím souvisí to, že společnost platí pozdě své závazky. Doporučovanou hodnotou pro tyto dva ukazatele by měla být běžná doba splatnosti faktur.

Při hodnocení společnosti pomocí souhrnných indexů se podnik v rámci Altmanova modelu řadí do pásma prosperity. Mírné zhoršení situace nastalo v roce 2011, kdy se stav podniku posunul do šedé zóny. Rovněž index důvěryhodnosti vykazuje dobré finanční zdraví podniku a řadí ho mezi podniky, které tvoří hodnotu. Výjimku opět tvoří rok 2011, kdy hodnota indexu zařadila podnik mezi ty, které spějí k bankrotu. Podle Kralickova Quicktestu patří společnost z hlediska bonity mezi velmi dobré podniky.

Společnost Eco Production byla v letech 2009 a 2010 zasažena hospodářskou krizí, ale i v této době se tržby pohybovaly v řádu několika desítek milionů Kč. Hospodářský výsledek společnosti se dostal v roce 2011 do záporných hodnot. Neznamená to však zhoršení finanční situace podniku. Tento stav způsobil prudký nárůst mzdových nákladů. S rostoucími tržbami totiž rostou prémie, které jsou zaměstnancům vrcholového managementu vypláceny dle prémiového řádu. Mým doporučením může být snížení těchto nákladů. Vysoké prémie jsou ale motivací pro tyto pracovníky, proto je jejich snížení sporné. Podnik by se měl zaměřit na dobu obratu jak pohledávek, tak závazků. Počet dní u obou těchto ukazatelů je v roce 2011 vysoký. Obecně platí, že by měla být doba obratu pohledávek kratší než doba obratu závazků, aby neměla společnost platební problémy.

Eco Production by si měla ponechat dodavatele a udržovat s nimi dobrou obchodní politiku. Jsou prověřeni ISO normou. Mohou být označeni jako kvalitní, co se týče poměru cena/kvalita a dodržování stanovených podmínek.

Z pohledu odbytu výrobků obchoduje společnost pouze se zahraničními společnostmi. Existují také čeští zákazníci, ale jsou to společnosti, které kupují výrobek pro své podnikové vlečky. Kvůli korupci nelze společnosti doporučit, aby se zaměřila na osazení České republiky, ačkoli by nákup produktu Ekoslida znamenal úsporu i pro českou železnici. Společnosti Eco Production je doporučováno udržovat nadále dobré partnerské vztahy s potenciálními zákazníky. Momentálně je nejperspektivnějším trhem Rusko. Vzhledem k velikosti tohoto trhu a lepší přehlednosti by bylo dobré zvážit otevření nové pobočky přímo na místě, kam by se přesunula výroba. Výhodou je levnější ruská pracovní síla. V praxi by to mohlo proběhnout pomocí prodeje know-how a následným provizím z této činnosti. Společnost již v části USA instalovala výrobek, vzhledem ke své velikosti však patří tento trh mezi nejlukrativnější. Stejně tak je potřeba sledovat vývoj na slovenském trhu, kde již byla většina železnice osazena. Ale přesto vláda potvrdila, že budou uvolněny další finanční prostředky na podobné projekty. Díky dobrému zmapování situace by se společnost mohla zúčastnit dalšího výběrového řízení na osazení zbytku slovenské železnice. Za další potenciální trhy lze označit Indii a Austrálii, kam jsou v současné době vysláni zástupci společnosti na jednání. Možným doporučením je vyhledávání nových trhů. Expandování na nové trhy by mohlo rozšířit počet pracovních míst a zvyšovat tržby. Společnost má rezervu pro případné rozšíření výroby.

Pro společnost je klíčové vyhledávat nové trhy, kde by bylo možné uplatnit výrobek Ekoslida. Je výhodné zaměřovat se na větší trhy, u kterých je předpoklad dlouhodobější spolupráce. U společnosti vidí autorka velký potenciál v nalezení nových zákazníků a rozšíření výroby. S tímto růstem by souvisel nárůst nových pracovních míst a i tržeb. Zákazníci začínají být po krizi znovu otevření velkým projektům.

Vzhledem k úspěchům a výši tržeb firmy lze doporučit, aby současný stav udržela i nadále. Mohla by se pokusit expandovat na nové dosud neosazené trhy. Eco Production Vřesová nyní dosahuje dobrých výsledků díky dlouholeté praxi, neustálému zlepšování a přizpůsobování nabízeného výrobku a nepřetržitému monitorování nových příležitostí. Stejně velký podíl na současné situaci mají kvalifikovaní zaměstnanci a vrcholový management, domlouvající nové zakázky. Důležité jsou také cíle, které jsou každoročně stanovovány ekonomickou ředitelkou a společnost se je snaží plnit.

Závěr

Základem každého dobrého podnikání by měla být snaha vytvořit zdravý podnik. Zdravý ve smyslu schopnosti plnit všechny své závazky, dosahování dlouhodobé stability a rentability a maximalizace zisku. Dosažení těchto cílů je velice náročné, je tedy nezbytné aby podnik zaměstnával vzdělaný a schopný vrcholový management. Vést společnost v době hospodářské krize, kdy se situace stává hůře kontrolovatelnou je ještě obtížnější. Pro podniky je nutné vytvářet protikrizová opatření. Většina krizí totiž nenastává náhle, ale pozvolna a již před samým vypuknutím se ve společnosti projevují symptomy.

Bakalářská práce představuje společnost Eco Production Vřesová, s. r. o., analyzuje hospodaření podniku v letech 2007 – 2011. Hodnotí tedy podnik jak před začátkem krize, tak během ní, proto lze snadno vysledovat, jaký vliv měla krize na samotný podnik.

Výsledky finanční analýzy v pěti hodnocených letech vytváří dojem, že se podniku krize nijak významně nedotkla. V letech 2009 a 2010, kdy se česká ekonomika ocitla v úpadku, podniku sice několikanásobně klesly tržby z prodeje výrobků, ale přesto společnost vykazovala výborné výsledky. Krize se společnosti dotkla snížením výkonnosti, protože zákazníci nebyli ochotni uzavírat několikamilionové kontrakty v době, kdy neměli jistou budoucnost. Za zlomový považují rok 2011, kdy společnost dosáhla nejvyšších tržeb za dobu své existence.

Bankrotní modely zařadily společnost Eco Production do pásma prosperity a mezi společnosti vytvářející hodnotu. Pokud bude podnik neustále vyhledávat nové trhy a inovovat svůj výrobek je možné udržet dobrou stávající situaci, nebo ji dokonce zlepšit expandováním na nové trhy a následným rozšířením výroby.

Seznam tabulek

Tab. č. 1: Významní čeští zákazníci v letech 2007-2011	13
Tab. č. 2: Dodavatelé společnosti	13
Tab. č. 3: Skupiny finančních ukazatelů.....	23
Tab. č. 4: Obrat zásob v letech 2007 – 2011.....	31
Tab. č. 5: Doba obratu zásob v letech 2007 – 2011 (ve dnech).....	32
Tab. č. 6: Obrat pohledávek v letech 2007 – 2011	32
Tab. č. 7: Doba obratu pohledávek v letech 2007 – 2011 (ve dnech)	33
Tab. č. 8: Obrat závazků v letech 2007 – 2011.....	33
Tab. č. 9: Doba obratu závazků v letech 2007 – 2011 (ve dnech).....	33
Tab. č. 10: Vertikální analýza aktiv v letech 2007-2011 (v procentech).....	35
Tab. č. 11: Vertikální analýza pasiv v letech 2007-2011 (v procentech)	38
Tab. č. 12: Struktura výnosů (v procentech).....	41
Tab. č. 13: Struktura nákladů v letech 2007-2011 (v procentech).....	42
Tab. č. 14: Horizontální analýza, absolutní změny (v tisících Kč).....	44
Tab. č. 15: Horizontální analýza, relativní změny (v procentech).....	44
Tab. č. 16: Horizontální analýza, absolutní změny (v tisících Kč).....	45
Tab. č. 17: Horizontální analýza, relativní změny (v procentech).....	45
Tab. č. 18: Horizontální analýza, absolutní změny (v tisících Kč).....	46
Tab. č. 19: Horizontální analýza, relativní změny (v procentech).....	47
Tab. č. 20: Hodnoty Altmanova modelu v jednotlivých letech	50
Tab. č. 21: Interpretace výsledků (pro podniky veřejně neobchodovatelné na burze) ..	50
Tab. č. 22: Hodnoty indexu IN05 v jednotlivých letech.....	51
Tab. č. 23: Interpretace výsledků modelu IN05.....	52
Tab. č. 24: Hodnoty Kralickova Quicktestu v jednotlivých letech.....	53
Tab. č. 25: Bodování jednotlivých ukazatelů Kralickova Quicktestu	53
Tab. č. 26: Bodové ohodnocení ukazatelů v jednotlivých letech	53
Tab. č. 27: Interpretace výsledků Kralickova Quicktestu.....	53

Seznam obrázků

Obr. č. 1: Logo výrobku společnosti.....	9
Obr. č. 2: Logo společnosti Eco Production Vřesová, s. r. o.....	10
Obr. č. 3: Organizační struktura společnosti.....	10
Obr. č. 4: Počty zaměstnanců v jednotlivých letech 2007-2011.....	11
Obr. č. 5: Razítko potvrzující získání certifikátu ISO 9001	16
Obr. č. 6: Obecná míra nezaměstnanosti (v procentech)	18
Obr. č. 7: Vývoj mzdových nákladů společnosti Eco Production (v tisících Kč)	19
Obr. č. 8: Vývoj celkových tržeb v letech 2007 – 2011 (v tisících Kč)	20
Obr. č. 9: Vývoj výkonů podniku v letech 2007-2011 (v tisících Kč)	20
Obr. č. 10: Hospodářský výsledek podniku v letech 2007-2011 (v tisících Kč)	21
Obr. č. 11: Vývoj okamžité likvidity v letech 2007-2011	24
Obr. č. 12: Vývoj pohotové likvidity v letech 2007-2011	25
Obr. č. 13: Vývoj běžné likvidity v letech 2007-2011.....	25
Obr. č. 14: Vývoj ukazatele ROE v letech 2007-2011 (v procentech)	26
Obr. č. 15: Vývoj ukazatele ROA v letech 2007 -2011 (v procentech).....	27
Obr. č. 16: Vývoj ukazatele ROS v letech 2007 -2011 (v procentech)	28
Obr. č. 17: Vývoj celkové zadluženosti v letech 2007 – 2011 (v procentech)	29
Obr. č. 18: Koeficient zadlužování v letech 2007 – 2011 (v procentech)	30
Obr. č. 19: Vývoj obratu celkových aktiv v letech 2007 – 2011	31
Obr. č. 20: Poměr mezi oběžným a dlouhodobým majetkem v jednotlivých letech	35
Obr. č. 21: Složení dlouhodobého majetku v jednotlivých letech	36
Obr. č. 22: Složení oběžného majetku v jednotlivých letech.....	37
Obr. č. 23: Poměr mezi cizími a vlastními zdroji v jednotlivých letech (v procentech)	39
Obr. č. 24: Složení vlastního kapitálu v letech 2007-2011	39
Obr. č. 25: Složení cizích zdrojů v letech 2007-2011.....	40
Obr. č. 26: Složení krátkodobých závazků v letech 2007-2011	41
Obr. č. 27: Složení výnosů v průběhu let 2007 -2011 (v procentech)	42
Obr. č. 28: Složení nákladů v průběhu let 2007 – 2011 (v procentech)	43
Obr. č. 29: Du Pontův rozklad pro rok 2010	48

Seznam použité literatury

Bibliografické zdroje

BLÁHA, Zdeněk Sid a Irena JINDŘICHOVSKÁ. Jak posoudit finanční zdraví firmy. Praha: Management Press, 2006. ISBN 80-7261-145-3.

BREALEY, Richard A. a Stewart C. MYERS. Teorie a praxe firemních financí. Praha: Computer Press, 2000. ISBN 80-7226-189-4.

HRDÝ, Milan a Michaela Horová. Finance podniku. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. ISBN 978-80-7357-492-5.

KISLINGEROVÁ, Eva. Podnik v časech krize. Praha: GRADA, 2010. ISBN 978-80-247-3136-0.

RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. Praha: GRADA, 2011. ISBN 978-247-3916-8.

SEDLÁČEK, Jaroslav. Finanční analýza podniku. 2. aktualizované vydání. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.

SYNEK, Miloslav a kolektiv. Manažerská ekonomika. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Grada publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3494-1.

SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ a kolektiv. Podniková ekonomika. 5. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck 2010. ISBN 978-807400-336-3.

VALACH, Josef. Finanční řízení podniku. 2. vydání. Praha: Ekopress, 1999. ISBN 80-86119-21-1.

VOSOBA, Pavel a kolektiv. Řízení firemních financí: aktivní využívání firemních zdrojů. Praha: Ekopress 1998. ISBN 80-86119-05-X.

WAGNER, Jaroslav. Měření výkonnosti. Praha: Grada publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2924-4.

Internetové zdroje:

- [1] Certifikace ISO 9001. *Tuv-nord* [online]. Aktualizace 13.1.2013. [cit. 2013-01-13]. Dostupné z: http://www.tuv-nord.com/cz/cs/certifikace-systemu/iso-9001_597.htm?size=3
- [2] Zaměstnanost a nezaměstnanost od roku 1993. *Český statistický úřad* [online]. Aktualizace 4.1.2013. [cit. 2013-01-04]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=PRA1010CU&&kapitola_id=3
- [3] Zaměstnanost a nezaměstnanost od roku 1993. *Český statistický úřad* [online]. Aktualizace 4.1.2013. [cit. 2013-01-04]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/mi/mi_ukazatel.jsp?kodukaz=1567&kodjaz=203&app=vdb
- [4] České domácnosti: dopady krize na hospodaření s penězi. *Český statistický úřad* [online]. Aktualizace 4.1.2013. [cit. 2013-01-04]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/3681419610.doc>

Seznam příloh

Příloha A: Rozvaha společnosti Eco Production Vřesová, s. r. o. - aktiva

Příloha B: Rozvaha společnosti Eco Production Vřesová, s. r. o. - pasiva

Příloha C: Výkaz zisku a ztráty společnosti Eco Production Vřesová, s. r. o.

Příloha A: Rozvaha společnosti Eco Production Vřesová, s. r. o. – aktiva

Rozvaha - Eco Production Vřesová, s. r. o.						
Aktiva k 31.12. (tis. Kč)		Netto				
		2007	2008	2009	2010	2011
	AKTIVA CELKEM	30 182	62 981	37 721	36 006	82 784
A	Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0	0	0
B	Dlouhodobý majetek	1 134	2 100	5 200	2 822	2 011
B I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	671	594	432	269	238
2.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	0	0	117	39	0
3.	Software	0	195	0	0	0
4.	Ocenitelná práva	138	399	315	230	146
7.	Nedokončený dlouhodobý nehm. majetek	533	0	0	0	92
B II.	Dlouhodobý hmotný majetek	463	1 506	4 768	2 553	1 773
3.	Samost. mov. věci a soubory mov. věcí	459	1 502	3 431	2 549	1 769
6.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	0	0	0	0	0
7.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	4	4	1 337	4	4
B III.	Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
C	Oběžná aktiva	27 962	60 247	32 075	32 924	80 406
C I.	Zásoby	5 784	8 821	12 543	19 535	20 719
1.	Materiál	3 669	5 722	1 114	565	2 052
2.	Nedokončená výroba a polotovary	793	1 936	9 520	15 230	10 502
3.	Výrobky	1 322	1 163	1 909	3 740	8 165
C II.	Dlouhodobé pohledávky	0	0	579	549	539
1.	Pohledávky z obchodních vztahů	0	0	579	549	539
C III.	Krátkodobé pohledávky	21 398	34 036	16 952	2 661	58 158
1.	Pohledávky z obchodních vztahů	21 398	34 036	9 089	2 351	54 415
6.	Stát - daňové pohledávky	0	0	2 363	310	0
9.	Jiné pohledávky	0	0	5 500	0	3 743
C IV.	Krátkodobý finanční majetek	780	17 390	2 001	10 179	990
1.	Peníze	46	247	426	622	444
2.	Účty v bankách	734	17 143	1 575	9 557	546
D	Časové rozlišení	1 086	634	446	260	367
1.	Náklady příštích období	1 086	634	446	260	367

Příloha B: Rozvaha společnosti Eco Production Vřesová, s. r. o. – pasiva

Rozvaha - Eco Production Vřesová, s. r. o.						
Pasiva k 31.12. (tis. Kč)		Netto				
		2007	2008	2009	2010	2011
	PASIVA CELKEM	30 182	62 981	37 721	36 006	82 784
A	Vlastní kapitál	14 600	31 841	32 041	34 747	28 810
A I.	Základní kapitál	180	180	180	180	180
1.	Základní kapitál	180	180	180	180	180
A II.	Kapitálové fondy	0	0	0	0	0
A III.	Rezervní fondy	18	18	18	18	18
1.	Zákonný rezervní fond/ nedělitelný fond	18	18	18	18	18
A IV.	Výsledek hospodaření minulých let	5 010	14 402	31 644	31 842	34 550
1.	Nerozdělený zisk minulých let	5 010	14 402	31 644	31 842	34 550
A V.	Výsledek hosp. běžného účet. období	9 392	17 241	199	2 707	-5 938
B	Cizí zdroje	15 582	31 140	5 680	1 259	53 974
B I.	Rezervy	0	0	0	0	0
B II.	Dlouhodobé závazky	717	392	124	0	0
9.	Jiné závazky	717	392	124	0	0
B III.	Krátkodobé závazky	14 865	30 748	5 556	1 259	53 974
1.	Závazky z obchodních vztahů	4 641	10 235	565	165	1 658
4.	Závazky ke společníkům, členům družstva	10	94	80	0	4 000
5.	Závazky k zaměstnancům	114	6 778	4 580	644	39 698
6.	Závazky ze sociálního zab. a zdrav. pojištění	55	725	140	400	1 917
7.	Stát - daňové závazky a dotace	2 852	8 183	0	0	6 353
10.	Dohadné účty pasivní	47	346	191	50	348
11.	Jiné závazky	7 146	4 387	0	0	0
B IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	0	0	0	0	0
C	Časové rozlišení	0	0	0	0	0

Příloha C: Výkaz zisku a ztráty společnosti Eco Production Vřesová, s. r. o.

Výkaz zisku a ztráty - Eco Production Vřesová, s. r. o.						
Položka k 31.12. (tis. Kč)		skutečnost v běžném účetním období				
		2007	2008	2009	2010	2011
I.	Tržby za prodej zboží	0	0	0	0	0
A	Náklady vynaložené na prodej zboží	0	0	0	0	0
II.	Výkony	28 068	55 282	27 155	12 213	66 120
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	28 068	55 282	27 155	12 213	67 310
II. 2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	0	0	0	0	-1 190
B	Výkonová spotřeba	13 438	21 002	10 509	1 800	17 570
B 1.	Spotřeba materiálu a energie	11 312	17 204	6 951	-2 785	12 975
B 2.	Služby	2 126	3 798	3 558	4 585	4 595
	Přidaná hodnota	14 630	34 280	16 646	10 413	48 550
C	Osobní náklady	2 195	11 462	14 672	5 917	53 406
C 1.	Mzdové náklady	1 671	10 246	13 043	4 362	50 768
C 3.	Náklady na soc. zabezpečení, a zdrav. pojištění	508	1 196	1 586	1 497	2 545
C 4.	Sociální náklady	16	20	43	58	93
D	Daně a poplatky	14	28	39	46	36
E	Odpisy dlouhod.nehmot. a hmot. majetku	96	303	1 379	1 372	978
III.	Tržby z prodeje dlouhod. majetku a materiálu	0	6	7	306	2
III. 2.	Tržby z prodeje materiálu	0	6	7	306	2
F	Zůstatková cena prod. dlouh. majetku a materiálu	0	0	0	0	20
F 2.	Prodaný materiál	0	0	0	0	20
IV.	Ostatní provozní výnosy	137	62	124	258	72
H	Ostatní provozní náklady	1	318	149	12	16
*	Provozní výsledek hospodaření	12 461	22 237	538	3 630	-5 832
X.	Výnosové úroky	13	28	47	3	2
N	Nákladové úroky	0	254	22	0	0
XI.	Ostatní finanční výnosy	0	223	228	393	735
O	Ostatní finanční náklady	171	406	509	639	843
*	Finanční výsledek hospodaření	-107	-409	-256	-243	-106
Q	Daň z příjmů za běžnou činnost	2 962	4 599	81	680	0
Q 1.	splatná	2 962	4 599	81	680	0
Q 2.	odložená	0	0	0	0	0
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	9 392	17 229	201	2 707	0
XIII.	Mimořádné výnosy	8	15	0	0	0
R	Mimořádné náklady	8	0	2	0	0
S	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	0	3	0	0	0
S 1	splatná	0	3	0	0	0
S 2	odložená	0	0	0	0	0
*	Mimořádný výsledek hospodaření	0	12	-2	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	9 392	17 241	199	2 707	-5 938
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	12 354	21 843	280	3 387	-5 938

Abstrakt

KINDLOVÁ, Martina. *Analýza hospodaření podniku v době hospodářské krize*. Bakalářská práce. Cheb: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 62 s.

Klíčová slova: hospodářská krize, finanční analýza, absolutní ukazatele, poměrové ukazatele, souhrnné indexy hodnocení, podnik.

Předložená bakalářská práce je zaměřena na analýzu hospodaření podniku v době hospodářské krize. Cílem práce je analyzovat podnik v době hospodářské krize a dále posoudit jeho finanční zdraví. V návaznosti na zjištěné informace vytvořit vhodná opatření a doporučení pro hodnocenou společnost.

První část práce představuje a charakterizuje společnost Eco Production Vřesová, s. r. o. Ve druhé kapitole je nastíněna problematika hospodářské krize. Následně jsou teoretické informace srovnávány se skutečným dopadem na podnik. Další kapitola obsahuje finanční analýzu, která obsahuje poměrové a absolutní ukazatele a souhrnné indexy hodnocení. Pomocí bonitních a bankrotních modelů je posouzeno finanční zdraví podniku.

Abstract

KINDLOVÁ, Martina. *An analysis of company management during economic crisis*.
Cheb: Faculty of Economics, University of West Bohemia in Pilsen, 62 p.

Key words: economics crisis, financial analysis, absolute (total) indicators, (aspect) ratio indicators, comprehensive evaluation indexes, company

Presented work is focused on analysis of company management during economic crisis. The aim of this thesis is to analyse the enterprise during economic crisis and then evaluate his financial health and following the previously determined informations make appropriate precautions and recommendations for rated company.

The first part introduces Eco Production Vřesová company. In second chapter is outlined the issue of the economic crisis. Subsequently are teoretical informations compared with the real influence on the enterprise. Next chapter includes financial analysis, which contains ratio indicators, absolute indicators and comprehensive evalutation indexes. Using the solvency and banrupt models is evaluated financial health of this company.